

Ευρωπαϊκή Ένωση
Περιφερειακή πολιτική

el info regio

| Αριθ. 15 | Δεκέμβριος 2004 |

panorama

Το Ταμείο Αλληλεγγύης

και η πρόληψη των κινδύνων

Περιεχόμενα

Το Ταμείο Αλληλεγγύης και η πρόληψη των κινδύνων

Η Ένωση επιδεικνύει αλληλεγγύη

Με το Ταμείο Αλληλεγγύης, το οποίο δημιουργήθηκε μετά τις δραματικές πλημμύρες του καλοκαιριού του 2002, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλησε να αποκτήσει ένα μέσο που θα της επιτρέψει να εκδηλώνει τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη της προς τα κράτη μέλη της και τις υποψήφιες για ένταξη χώρες όταν πλήττονται από έκτακτες φυσικές καταστροφές.

Το Ταμείο Αλληλεγγύης στη Σαξονία (Γερμανία) — Μια ταχεία και κατάλληλα προσαρμοσμένη αντιμετώπιση των πλημμυρών του Αυγούστου 2002

Η ταχεία ανόρθωση της κατάστασης στη Σαξονία, περιφέρεια που επλήγη έντονα από τις πλημμύρες του Αυγούστου 2002, δείχνει με τον καλύτερο τρόπο το στόχο του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης: να διευκολυνθεί η ανακατασκευή των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών το συντομότερο δυνατόν μετά από μια φυσική καταστροφή.

Μαρτυρία: Τσεχική Δημοκρατία

Το ΤΑΕΕ σε δράση: Μάλτα, Γαλλία, Αυστρία, Ισπανία

Μαρτυρία: Πορτογαλία

Μαρτυρία: Γαλλία – Διάσωση του νομού Gard

Ο νομός Gard, που επλήγη δύο φορές από σοβαρές πλημμύρες, έλαβε ενίσχυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να επιδιορθώσει τις σοβαρές ζημιές που υπέστη, να αποκαταστήσει τις υποδομές και υπηρεσίες στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής προστασίας, να προστατεύσει καλύτερα την περιοχή, αλλά και να προβλέψει αποτελεσματικότερα τους κινδύνους. Συνολικά, οι 115 παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν αντιπροσωπεύουν μια τεράστια προσπάθεια στον τομέα της διαχείρισης για να τηρηθούν οι αυστηρές προθεσμίες. Επίσκεψη στους πρωτοπόρους του ΤΑΕΕ.

Μαρτυρία: Ιταλία

Η πρόληψη των κινδύνων, προτεραιότητα των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013

Απαιτείται μια σφαιρική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των κινδύνων στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Interreg σε δράση: Κάτω Χώρες, Χώρος του Ατλαντικού, Βόρεια Θάλασσα, Χώρος των Άλπεων

Φωτογραφίες (σελίδες): CEDRE (1, 21), φορείς υλοποίησης των έργων (3, 4, 17), Préfecture de Provence-Alpes-Côte d'Azur (6, 13), European Space Agency (5), Istituto Nazionale di Fisica Nucleare (7), AEIDL (7, 16), Ministerstvo financí (7, 12), Dipartimento della protezione civile (8, 18), Sächsische Staatskanzlei (10), Malta's Planning & Priorities Coordination Division (13), Österreichisches Bundesministerium für Inneres (13), Parque Nacional marítimo-terrestre de las islas atlánticas de Galicia (13), Cámara Municipal de Monchique (14), Institution Maintenon (15), Rijkswaterstaat-Directie Oost Nederland (19), Bulgarian Ministry of Energy and Energy Resources (20), IRMA (21), Interreg IIIB North Sea Programme Secretariat (21), Università degli Studi di Trieste (21).

Εξώφυλλο: Απορρύπανση μετά την πετρελαιοκηλίδα του *Prestige*

Υπεύθυνος έκδοσης: Thierry Daman, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιφερειακή πολιτική

Το περιοδικό αυτό εκδίδεται στα αγγλικά και τα γαλλικά σε ανακυκλωμένο χαρτί.

Ο θεματικός φάκελος διατίθεται σε 19 γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ιστότοπο http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Τα κείμενα της παρούσας έκδοσης δεν έχουν νομική ισχύ.

3

10

12

13

14

15

18

19

21

Η Ένωση επιδεικνύει αλληλεγγύη

Του Johannes Wachter⁽¹⁾

Αλυσίδα αλληλεγγύης κατά τη διάρκεια των πλημμυρών του 2002 στη Γερμανία.

Με το Ταμείο Αλληλεγγύης, που δημιουργήθηκε μετά τις δραματικές πλημμύρες του καλοκαιριού του 2002, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλησε να αποκτήσει ένα μέσο που θα της επιτρέψει να εκδηλώνει τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη της με τα κράτη μέλη της και τις υποψήφιες για ένταξη χώρες όταν πλήττονται από έκτακτες φυσικές καταστροφές.

Το καλοκαίρι του 2002, η Κεντρική Ευρώπη υπέστη μιας άνευ προηγουμένου κλίμακα πλημμύρες που διατάραξαν τις κοινωνικοοικονομικές υποδομές ολόκληρων περιφερειών και δημιούργησαν ζημιές στην πολιτιστική και φυσική κληρονομιά. Οι άμεσες ζημιές στην Αυστρία, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Γερμανία και, ορισμένες εβδομάδες αργότερα, τη νότια Γαλλία υπολογίστηκε ότι ξεπέρασαν τα 15 δισ. EUR συνολικά.

Στις 18 Αυγούστου 2002, σε «σύνοδο κορυφής για την αντιμετώπιση των πλημμυρών», στην οποία συμμετείχαν οι ιθύνοντες των χωρών που επλήγησαν, η δανική προεδρία του Συμβουλίου και η Επιτροπή εξέφρασαν την πεποίθησή τους ότι δεν ήταν δυνατόν οι χώρες αυτές να αντιμετωπίσουν μόνες τους την κα-

ταστροφή: ήταν επιβεβλημένη η ανάληψη μιας δράσης αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τις δύο επόμενες εβδομάδες, η Επιτροπή πρότεινε με ανακοίνωσή της τη δημιουργία ενός νέου ειδικού μέσου για την αντιμετώπιση σοβαρών καταστροφών με την ταχεία συγκέντρωση χρηματοδοτικών πόρων⁽²⁾. Επιλέξιμα για το μέσο αυτό θα ήταν τα κράτη μέλη και οι υποψήφιες χώρες που διεξήγαν ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη υποστήριξαν ομόφωνα αυτή την πρόταση και διακήρυξαν την κοινή βούλησή τους να θέσουν αμέσως σε λειτουργία το μηχανισμό αυτό, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενεργοποιηθεί πριν από το τέλος του 2002.

Ο κανονισμός του Συμβουλίου για τη δημιουργία του ΤΑΕΕ

Με μια πρωτοφανή ταχύτητα, σε λιγότερο από τρεις εβδομάδες μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης, η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της για τη δημιουργία ενός «Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης»⁽³⁾ (ΤΑΕΕ).

⁽¹⁾ Κύριος διοικητικός υπάλληλος, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιφερειακή πολιτική. Αυτό το άρθρο βασίζεται στην «Εκθεση της Επιτροπής — Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Ετήσια έκθεση 2002-2003 και αναφορά σχετικά με την εμπειρία που αποκτήθηκε μετά την πάροδο ενός έτους από την εφαρμογή του νέου μέσου», COM/2004/397 τελικό, της 26ης Μαΐου 2004.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Η απόκριση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσον αφορά τις πλημμύρες στην Αυστρία, τη Γερμανία και ορισμένες υποψήφιες χώρες — Μια πρωτοβουλία αλληλεγγύης, COM/2002/481 τελικό.

⁽³⁾ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, COM(2002) 514 τελικό, 18 Σεπτεμβρίου 2002.

Γερμανία, καλοκαίρι του 2002: όταν ο Έλβας υπερχειλίζει...

Το Συμβούλιο άρχισε αμέσως να εξετάζει την πρόταση, η οποία διαπνεόταν από δύο βασικά στοιχεία: τη βούληση να εγκριθεί και να τεθεί γρήγορα σε λειτουργία το νέο μέσο αλλά και, επειδή το μέσο αυτό πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο ως έσχατη λύση, τη μέριμνα να θεσπιστούν εγγυήσεις που θα αποτρέπουν τη συχνή χρήση του. Κατά συνέπεια, η πρόταση της Επιτροπής έγινε σημαντικά αυστηρότερη ως προς ορισμένα σημεία.

Στις 11 Νοεμβρίου 2002, το Συμβούλιο εξέδωσε τον νέο κανονισμό⁽⁴⁾. Τα βασικά στοιχεία του είναι τα ακόλουθα:

- > Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρεμβαίνει «κατά κύριο λόγο» σε μείζονες φυσικές καταστροφές και καλύπτει τα κράτη μέλη καθώς και τις υποψήφιες χώρες με τις οποίες διενεργούνται ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Η αρχική πρόταση της Επιτροπής περιλάμβανε και τεχνολογικές και οικολογικές καταστροφές, αλλά η ανησυχία να μην υπάρξει σύγκρουση με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και να αποτραπεί το ενδεχόμενο να απαλλαγεί ο υπεύθυνος από τη νομική ευθύνη του για τις προκληθείσες ζημιές είχε σαν αποτέλεσμα να περιοριστεί το πεδίο δράσης του ταμείου.
- > Ως «μείζονες» καταστροφές θεωρούνται οι καταστροφές που προκαλούν ζημιές οι οποίες υπερβαίνουν ένα κατώτατο ποσό που έχει καθοριστεί σε 3 δισ. EUR (σε τιμές 2002) ή στο 0,6 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) της χώρας (η Επιτροπή είχε αρχικά προτείνει το ποσό του 1 δισ. EUR ή το ποσοστό 0,5 % του ΑΕΠ). Αυτό το διπλό κριτήριο επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σχετική ευημερία και η οικονομική ευρωστία της ενδιαφερόμενης χώρας (βλέπε τον πί-

νακα των κατώτατων ορίων ενεργοποίησης που ισχύουν σήμερα, σε απόλυτες τιμές ανά χώρα).

Ως προς αυτό, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη μόνο τις άμεσες ζημιές. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι έμμεσες ζημιές που προκύπτουν από απώλειες εσόδων και παραγωγής, για τις οποίες δεν υπάρχει γενικά μια αποδεκτή μέθοδος συγκριτικής αξιολόγησης.

- > Σε έκτακτες περιστάσεις, είναι δυνατή η κινητοποίηση του ταμείου για καταστροφές οι οποίες δεν υπερβαίνουν το ορισθέν κατώτατο όριο ζημιών:
 1. Όταν μια μείζων καταστροφή που εκδηλώνεται σε μία χώρα πλήττει επίσης και μια γειτονική χώρα (ανεξάρτητα από το μέγεθος των ζημιών στην τελευταία).
 2. Σε «ασυνήθιστες» περιφερειακές καταστροφές, που υπόκεινται σε εξαιρετικά αυστηρά κριτήρια (βλέπε κατωτέρω). Εντούτοις, ο νομοθέτης έχει σαφή πρόθεση οι περιστάσεις αυτές να αποτελούν την εξαίρεση και ζητεί από την Επιτροπή να εξετάζει παρόμοιες αιτήσεις «με άκρα αυστηρότητα». Ένα πρόσθετο μέτρο προφύλαξης είναι ότι το Συμβούλιο έχει περιορίσει το ανώτατο ετήσιο ποσό που χορηγείται γι' αυτές τις επιδοτήσεις σε 75 εκατ. EUR.
- > Οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται από την εθνική κυβέρνηση της πληγείσας χώρας (και όχι από τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές) και πρέπει να λαμβάνονται από την Επιτροπή εντός προθεσμίας 10 εβδομάδων από την ημερομηνία που σημειώνονται οι πρώτες καταστροφές.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, ΕΕ L 311 της 11ης Νοεμβρίου 2002.

- > Οι παρεμβάσεις του ταμείου περιορίζονται στις δημόσιες δαπάνες και είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των ακόλουθων δράσεων επείγουσας ανάγκης:
 - α) αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών (ενέργειας, ύδρευσης, μεταφορών κλπ. αλλά και των υποδομών υγείας και εκπαίδευσης)·
 - β) προσωρινή στέγαση και υπηρεσίες αρωγής·
 - γ) διασφάλιση των υποδομών πρόληψης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς·
 - δ) καθαρισμός των περιοχών που υπέστησαν καταστροφές, περιλαμβανομένων των φυσικών περιοχών.
- > Εξαιρούνται οι ασφαλισμένες ή ασφαλίσιμες ζημίες και τα καθαρά προληπτικά μέτρα. Η έννοια του μη ασφαλισμένου εισήχθη στον κανονισμό κυρίως για να μην αποδυναμωθεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η υποχρέωση να λαμβάνονται επαρκή μέτρα προφύλαξης. Κατά συνέπεια, δεν είναι επιλέξιμες οι ιδιωτικές ζημίες, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων. Τα δημόσια αγαθά, που οι περισσότερες χώρες δεν τα ασφαλίζουν γενικά, είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των προαναφερόμενων περιορισμών.
- > Το ΤΑΕΕ πρέπει επίσης να λειτουργεί με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία. Ως εκ τούτου, και σε αντίθεση με τα διαρθρωτικά ταμεία, δεν προβλέπεται ούτε διαδικασία προγραμματισμού, ούτε συγχρηματοδότηση, ούτε λεπτομερής μηχανισμός παρακολούθησης ή υποβολής εκθέσεων. Η υλοποίηση της βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των έργων, υπόκειται εξ ολοκλήρου στην αρμοδιότητα του δικαιούχου κράτους. Εντούτοις, η Επιτροπή αποφάσισε να πραγματοποιεί επιτόπου επισκέψεις που παρέχουν στους δικαιούχους τη δυνατότητα να ζητούν συμβουλές, εάν το θεωρούν απαραίτητο, αλλά και της επιτρέπουν να ελέγχει αν το σύστημα υλοποίησης είναι ικανοποιητικό και αν σημειώνεται αρκετή πρόοδος, έτσι ώστε να δημιουργείται η προσδοκία

ότι η επιδότηση θα χρησιμοποιηθεί εξ ολοκλήρου εντός του έτους.

- > Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή και το δικαιούχο κράτος συνάπτουν **συμφωνία εφαρμογής** που ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις αναφορικά με τον επιμερισμό των αρμοδιοτήτων, τον δημοσιονομικό έλεγχο κλπ. και καθορίζει τους προβλεπόμενους τύπους επιλέξιμων δράσεων. Όταν υπογραφεί η συμφωνία, η Επιτροπή καταβάλλει το σύνολο της επιδότησης και ο δικαιούχος οφείλει να χρησιμοποιήσει το ποσό σε διάστημα ενός έτους. Η προθεσμία αυτή του ενός έτους δεν είναι δυνατόν να παραταθεί.
- > Έξι μήνες μετά την περάτωση των δράσεων, το δικαιούχο κράτος υποβάλλει στην Επιτροπή τελική έκθεση που αποδεικνύει την ορθή χρησιμοποίηση της επιδότησης. Τα ακρησιμοποιήτα ή καταχρηστικώς χρησιμοποιηθέντα ποσά επιστρέφονται. Στη συνέχεια, η Επιτροπή προβαίνει στο κλείσιμο του φακέλου.

Κατώτατα όρια ζημίας από μείζονες καταστροφές ανά χώρα το 2004

Χώρα	Όριο (εκατ. EUR)	Χώρα	Όριο (εκατ. EUR)
Βέλγιο	1 596,775	Ηνωμένο Βασίλειο	3 066,255
Δανία	1 083,705	Βουλγαρία	99,563
Γερμανία	3 066,255	Κύπρος	63,803
Ελλάδα	849,027	Τσεχική Δημοκρατία	424,259
Ισπανία	3 066,255	Εσθονία	38,082
Γαλλία	3 066,255	Ουγγαρία	373,017
Ιρλανδία	634,065	Λιθουανία	87,039
Ιταλία	3 066,255	Λεττονία	55,426
Λουξεμβούργο	116,321	Μάλτα	25,119
Κάτω Χώρες	2 658,006	Πολωνία	1 212,140
Αυστρία	1 273,720	Ρουμανία	289,248
Πορτογαλία	757,625	Σλοβενία	132,975
Φινλανδία	837,714	Σλοβακία	152,626
Σουηδία	1 518,971		

Τα κατώτατα όρια που ισχύουν το 2004 αντιστοιχούν στο 0,6 % του ΑΕΕ (στοιχεία 2002) με ανώτατο όριο 3 δις. EUR σε τιμές 2002, ή 3,066255 δις. EUR.

Δορυφορική εικόνα των πλημμυρών που έπληξαν το 2003 την Πορτογαλία και την Ισπανία.

Η χρηματοδότηση της αλληλεγγύης

Ένα σημαντικό πρόβλημα που τέθηκε από τη δημιουργία του Ταμείου Αλληλεγγύης ήταν ο καθορισμός ενός κατάλληλου τρόπου χρηματοδότησης. Επειδή ο κοινοτικός προϋπολογισμός, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2000-2006, δεν επιτρέπει την ασφαλή διάθεση επαρκών πόρων, αποφασίστηκε το ΤΑΕΕ να δραστηριοποιείται εκτός του συνήθους προϋπολογισμού και να διαθέτει πρόσθετους «νωπούς» πόρους. Σε όρους δημοσιονομικής τεχνικής, αυτό θα ήταν δυνατόν μόνο με τη δημιουργία ενός νέου «ευέλικτου μέσου» και με την αναθεώρηση της διοργανικής συμφωνίας για τη δημοσιονομική πειθαρχία μεταξύ του Συμβουλίου, του Κοινοβουλίου και της Επιτροπής. Σε αυτή τη βάση, το ταμείο μπορεί να χορηγεί επιδοτήσεις μέχρι 1 δις. EUR ετησίως. Όμως, θα διατίθεται μόνο το ποσό που κρίνεται απαραίτητο για κάθε περίπτωση, ενώ τα ποσά που δεν θα χρησιμοποιούνται δεν θα είναι δυνατόν να μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος.

Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να αποφασίζει από μόνη της την ενεργοποίηση του ΤΑΕΕ. Αφού εξετάσει επισταμένα την αίτηση, μπορεί μόνο να προτείνει την ενεργοποίηση του ταμείου και στη συνέχεια απαιτείται μια πλήρης διαδικασία για την έκδοση διορθωτικού προϋπολογισμού που θα περιλαμβάνει το ποσό το οποίο κρίθηκε απαραίτητο. Μόνο αφού λάβει την έγκριση του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει την επιδότηση.

Η διαδικασία αυτή, αν και φαίνεται ενδεχομένως περίπλοκη και χρονοβόρα, έχει το πλεονέκτημα ότι εξασφαλίζει την πλήρη συμμετοχή του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε κάθε κατάσταση που επιβάλλει την εκδήλωση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης.

Το ποσό της βοήθειας

Ο κανονισμός του Συμβουλίου δεν περιέχει ειδικό κανόνα για τον τρόπο καθορισμού του προς χορήγηση ποσού. Περιέχει, ωστόσο, ορισμένους δείκτες και ειδικότερα την ανάγκη μιας ισότιμης μεταχείρισης όλων των αιτήσεων. Επιπλέον, μεριμνώντας να τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας, της αλληλεγγύης και της επικουρικότητας, η Επιτροπή ενέκρινε ένα σύστημα κλιμακούμενης παρέμβασης σε δύο δόσεις: ένα πρώτο ποσοστό παρέμβασης (2,5 %) για το μέρος των ζημιών που είναι κατώτερο από το όριο «μείζονος καταστροφής», στο οποίο προστίθεται ένα υψηλότερο ποσοστό (6 %) για το μέρος των ζημιών που υπερβαίνει αυτό το όριο. Η ίδια μέθοδος εφαρμόζεται για τις ασυνήθιστες φυσικές καταστροφές όταν οι ζημιές που προκαλούν δεν φθάνουν αυτό το όριο και η βοήθεια που χορηγείται σε αυτή την περίπτωση αντιστοιχεί στο 2,5 % των συνολικών άμεσων ζημιών.

Η μέθοδος αυτή επιτρέπει τη χορήγηση περισσότερων επιδοτήσεων ετησίως για καταστροφές διαφορετικού μεγέθους, οι οποίες πλήττουν χώρες που δεν έχουν την ίδια οικονομική ισχύ. Η ένταση της ενίσχυσης είναι επίσης μεγαλύτερη για τις μεγάλες καταστροφές από ό,τι για τις μικρές και ποικίλλει ανάλογα με την ικανότητα της πληγείσας χώρας να αντιμετωπίσει την κατάσταση με δικά της μέσα.

Αιτήσεις συνδρομής του ΤΑΕΕ (Νοέμβριος 2002–Σεπτέμβριος 2004)

	Χώρα	Είδος της καταστροφής	Μέγεθος	Χορηγηθείσα ενίσχυση (εκατ. EUR)
2002	Αυστρία	Πλημμύρες	μείζων	134
	Τσεχική Δημοκρατία	Πλημμύρες	μείζων	129
	Γαλλία	Πλημμύρες (Gard)	περιφερειακή	21
	Γερμανία	Πλημμύρες	μείζων	444
2003	Ισπανία	Θαλάσσια ρύπανση (Prestige)	περιφερειακή	8,626
	Ιταλία	Σεισμός (Μολίζε/Απουλία)	περιφερειακή	30,826
	Ιταλία	Έκρηξη ηφαιστείου (Αίτνα)	περιφερειακή	16,798
	Ιταλία	Πλημμύρες (βόρεια Ιταλία)		Απορρίφθηκε
	Ελλάδα	Χειμερινές κακοκαιρίες		Απορρίφθηκε
	Πορτογαλία	Πυρκαγιές δασών	μείζων	48,539
	Γαλλία	Πυρκαγιές δασών (νότια Γαλλία)		Απορρίφθηκε
	Ισπανία	Πυρκαγιές δασών (σύνορα Πορτογαλίας)	γειτονική χώρα	1,331
	Μάλτα	Πλημμύρες	μείζων	0,961
	Ιταλία	Πλημμύρες (Φριούλι-Βένετο-Τζούλια)		Απορρίφθηκε
	Γαλλία	Πλημμύρες	περιφερειακή	19,625
2004	Ισπανία	Πλημμύρες (Μάλαγα)		Απορρίφθηκε
	Ισπανία	Πυρκαγιές δασών		Σε εξέλιξη
Σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης				854,706

Γαλλία: επιχείρηση καθαρισμού ύστερα από τις πλημμύρες του Ροδανού τον Δεκέμβριο του 2003.

Η εφαρμογή του κανονισμού

Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2004, η Επιτροπή έλαβε συνολικά 17 αιτήσεις συνδρομής του Ταμείου Αλληλεγγύης (βλέπε πίνακα).

Μόνο οι πέντε από τις αιτήσεις αυτές έγιναν αποδεκτές στην κατηγορία «μείζων καταστροφή» (ζημιές που υπερβαίνουν το όριο): οι πλημμύρες στην Αυστρία, τη Γερμανία και την Τσεχική Δημοκρατία το 2002, οι πυρκαγιές δασών στην Πορτογαλία καθώς και οι καταιγίδες και πλημμύρες στη Μάλτα το 2003. Η αίτηση που αφορούσε τις χειμερινές κακοκαιρίες που υπέστη η Ελλάδα κρίθηκε ότι δεν πληροί αυτό το κριτήριο. Μία αίτηση που αφορούσε τις πυρκαγιές δασών που έπληξαν την Ισπανία το 2003 έγινε αποδεκτή βάσει του κριτηρίου της «γειτονικής χώρας», ενώ οι δύο άλλες αιτήσεις, δηλαδή η πλειοψηφία των περιπτώσεων, υπάγονταν στην κατηγορία «περιφερειακή καταστροφή». Μία μόνο αίτηση, που αφορούσε το ναυάγιο του

δεξαμενόπλοιου *Prestige*, δεν αφορούσε καταστροφή φυσικής προέλευσης.

Από την εξέταση των αιτήσεων προέκυψε ότι ήταν επιβεβλημένη η ερμηνεία ορισμένων βασικών εννοιών του κανονισμού, έτσι ώστε να είναι δυνατόν να εφαρμοστούν στην πράξη. Στην έκθεσή της, που δημοσιεύτηκε το 2004 ⁽⁵⁾, η Επιτροπή εξετάζει διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν και περιγράφει τη μέθοδο που επεξεργάστηκε για να διασφαλίσει μια ισότιμη και συνεκτική μεταχείριση των αιτήσεων.

Ιταλία: η έκρηξη του ηφαιστείου Αίτνα κατά το φθινόπωρο του 2002.

Οι περισσότερες δυσκολίες αφορούσαν αιτήσεις έκτακτης συνδρομής του ταμείου, επικαλούμενες το κριτήριο της ασυνήθιστης περιφερειακής καταστροφής, για την οποία η κινητοποίηση υπόκειται σε τρεις όρους: 1) η καταστροφή πρέπει να είναι «κατά κύριο λόγο» φυσική, 2) πρέπει να έχει πληγεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της περιφέρειας και 3) πρέπει να αποδειχθούν οι σοβαρές και διαρκείς επιπτώσεις στις συνθήκες διαβίωσης και την οικονομική σταθερότητα της περιφέρειας.

Επιπλέον, ο κανονισμός τονίζει ότι πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις απομακρυσμένες ή απομονωμένες περιφέρειες.

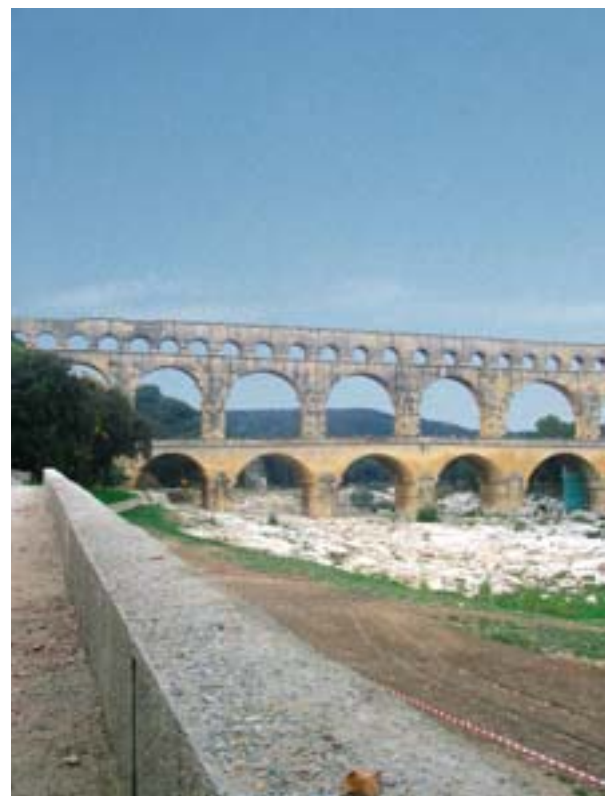
Τα κριτήρια αυτά δημιουργούν ειδικά προβλήματα. Ειδικότερα, το κράτος που υποβάλλει την αίτηση πρέπει να οριοθετήσει με ακρίβεια την πληγείσα περιφέρεια και να δηλώσει τον πληθυσμό της. Οφείλει να αποδείξει ότι τουλάχιστον το 50 % των κατοίκων έχουν υποστεί προσωπική ή σοβαρή ζημία λόγω της καταστροφής. Αν και δεν είναι απαραίτητο τα γεωγραφικά σύνορα να ταυτίζονται με τα διοικητικά σύνορα (εφόσον οι καταστροφές δεν είναι επιλεκτικές), η πληγείσα περιφέρεια πρέπει να είναι όμορη. Η συσώρευση γεωγραφικά διάσπαρτων συμβάντων δεν είναι αποδεκτή. Επιπλέον, δεδομένου του λόγου ύπαρξης του ΤΑΕΕ, η πληγείσα περιφέρεια ή ο πληθυσμός πρέπει να αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος της χώρας, γεγονός που αποκλείει τα φυσικά φαινόμενα καθαρά τοπικού χαρακτήρα για τα οποία το κριτήριο της οικονομικής σταθερότητας δεν είναι σημαντικό. Πρέπει να αποδεικνύεται η αρνητική επίπτωση στις συνθήκες διαβίωσης, όπως η παρατεταμένη προσωρινή στέγαση, η παρατεταμένη έλλειψη διαθεσιμότητας συνήθων υποδομών (ύδρευση, ενέργεια, βασικές υποδομές μεταφορών, τηλεπικοινωνιών κλπ.) και ο διαρκής κίνδυνος για την υγεία, με προβλεπόμενη διάρκεια όχι κατώτερη του ενός έτους. Αν και η μεγάλη γεωγραφική απόσταση ή η απομόνωση της περιφέρειας δεν συνιστά από μόνη της κριτήριο, οι αιτήσεις

που αφορούν κεντρικότερες περιφέρειες πρέπει να αιτιολογούνται με εξαιρετικά σοβαρούς λόγους.

Όλοι αυτοί οι όροι πρέπει να πληρούνται για να είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί η καταστροφή ως «ασυνήθης» εφόσον υπερβαίνει από τη φύση της, από το μέγεθος των προκαλούμενων ζημιών ή από την επίπτωσή της στην εξεταζόμενη περιφέρεια αυτό που θα ήταν λογικά αναμενόμενο. Από τον Δεκέμβριο του 2002 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2004, η Επιτροπή έκρινε ότι μόνο έξι από τις αιτήσεις αυτού του τύπου πληρούσαν αυτά τα κριτήρια και πρότεινε, κατά συνέπεια, την ενεργοποίηση του ταμείου. Άλλες τέσσερις αιτήσεις απορρίφθηκαν.

Ανακατασκευή μιας γέφυρας στην περιφέρεια Pilsen (Τσεχική Δημοκρατία).

Η γέφυρα του νομού Gard (Ταλλία): σε πρώτο πλάνο, προστατευτικό τείχος που οικοδομήθηκε με τη βοήθεια του ΤΑΕΕ.

⁽⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση ⁽¹⁾.

Πρώτα συμπεράσματα

Ο λόγος στον οποίο βασίστηκε η δημιουργία του Ταμείου Αλληλεγγύης και η έννοια που το διέπει αντιστοιχούν στη βούληση να διαθέτει η Ένωση ένα μέσο που θα της επιτρέψει να εκδηλώνει τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη της στα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες που πλήττονται από τόσο ασυνήθιστες σε μέγεθος φυσικές καταστροφές τις οποίες δεν έχουν την ικανότητα να αντιμετωπίσουν. Υπό αυτές τις περιστάσεις, και στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη δέχτηκαν να συγκεντρώσουν χρηματοδοτικούς πόρους εκτός του συνήθους κοινοτικού προϋπολογισμού.

Οι πέντε μείζονες καταστροφές για τις οποίες ενεργοποιήθηκε το Ταμείο Αλληλεγγύης από το 2002 και μετά απέδειξαν την αποτελεσματικότητά του και ότι εκπληρώνει την αποστολή του. Πρέπει ακόμη να γίνουν ορισμένες διοικητικές βελτιώσεις και εξορθολογισμός της διαδικασίας του προϋπολογισμού, έτσι ώστε να είναι ακόμη ταχύτερη η καταβολή των επιδοτήσεων.

Για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο βασικό πεδίο εφαρμογής του ταμείου, το συμπέρασμα δεν μπορεί να είναι τόσο κατηγορηματικό.

Οι αιτήσεις συνδρομής του ταμείου για τις καταστροφές που προκαλούν ζημίες κατώτερες από το όριο για τις «μείζονες καταστροφές» αποτελούν την πλειοψηφία και όχι την εξαίρεση· η διαδικασία αξιολόγησης των αντίστοιχων ειδικών κριτηρίων ήταν σε ορισμένες περιπτώσεις δύσκολη και χρονοβόρα.

Παρά τις εν λόγω αδυναμίες και ορισμένες επικριτικές παρατηρήσεις του Συμβουλίου σχετικά με την έλλειψη αυστηρότητας κατά την εφαρμογή των κριτηρίων, μπορούμε να συμπεράνουμε, και για τις έκτακτες περιπτώσεις επίσης, ότι το ταμείο λειτουργεί σε γενικές γραμμές μάλλον ικανοποιητικά. Ωστόσο, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν πρόσφατα δείχνουν μια τάση να ζητείται η ενίσχυση για καταστροφές μικρού μεγέθους, παρά τις σαφείς

ενδείξεις που αφορούν το πεδίο δράσης του ταμείου. Το μέλλον θα δείξει εάν αυτό θα έχει επιπτώσεις σε νομοθετικό πλαίσιο.

Και αύριο;

Στην έκθεση της 26ης Μαΐου 2004, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μετά από διάστημα εφαρμογής μικρότερο των δύο ετών, είναι ακόμη υπερβολικά νωρίς για να κρίνουμε οριστικά τη λειτουργία του ταμείου και να προτείνουμε ουσιαστικές τροποποιήσεις του κανονισμού, παρά τα προβλήματα που έχουν εντοπιστεί.

Εξάλλου, γίνεται όλο και περισσότερο σαφές ότι το Ταμείο Αλληλεγγύης και τα διάφορα κοινοτικά μέσα που είναι σήμερα διαθέσιμα δεν είναι ασφαλώς επαρκή ώστε να επιτρέπουν στην Ένωση να παρεμβαίνει με τον κατάλληλο τρόπο σε όλες τις καταστάσεις σοβαρής κρίσης κατά τις οποίες θα ήταν επιθυμητή μια δράση σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Οι καταστάσεις αυτές θα μπορούσαν να είναι, παραδείγματος χάρη, τρομοκρατικές επιθέσεις, μεγάλα τεχνολογικά ατυχήματα ή απειλές της δημόσιας υγείας.

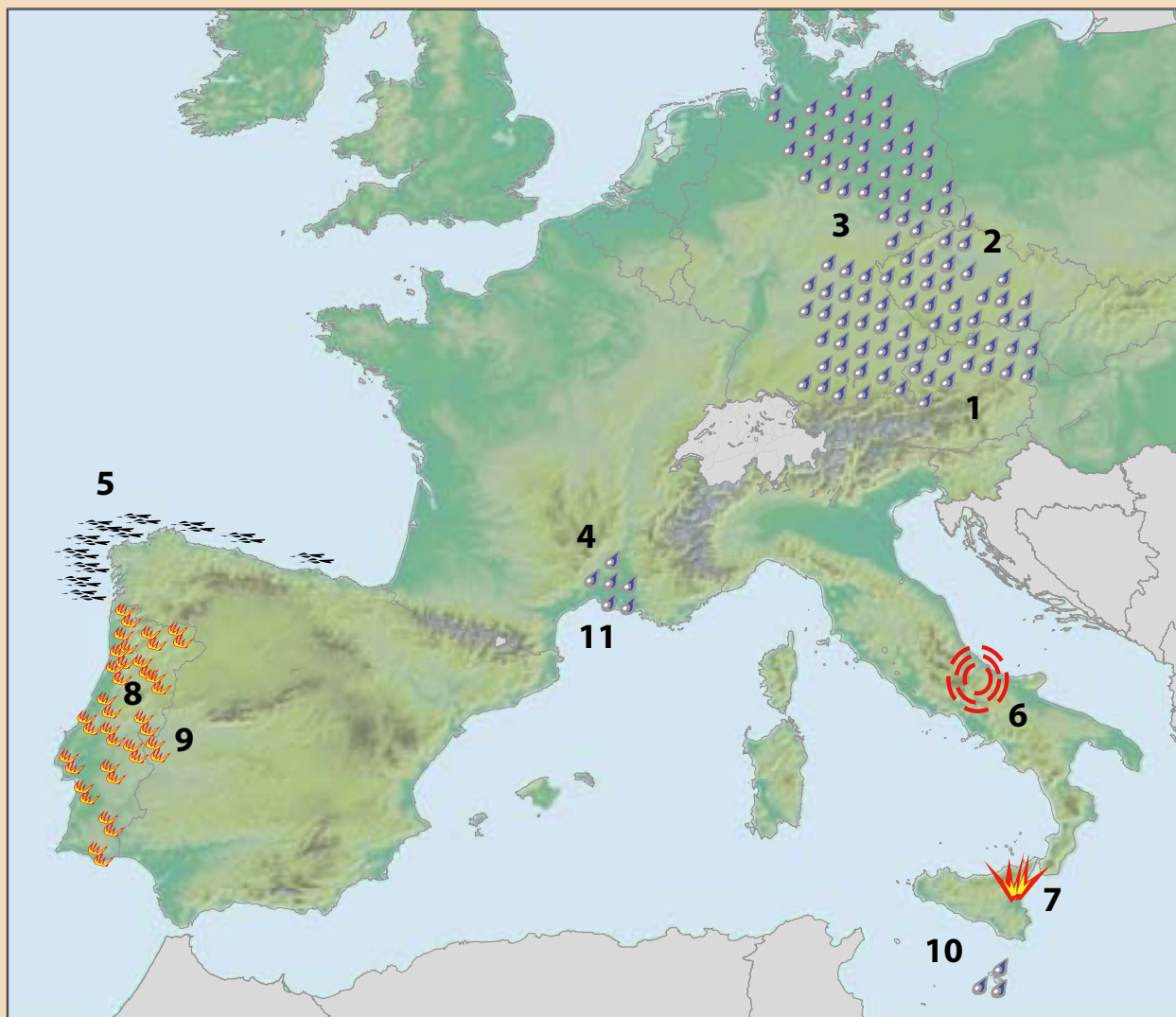
Οι εκτιμήσεις αυτές οδήγησαν την Επιτροπή να περιλάβει στην ανακοίνωσή της για τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013⁽⁶⁾ πρόταση να συγκεντρωθούν οι δράσεις και τα υφιστάμενα μέσα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και ορισμένες νέες ή συμπληρωματικές πρωτοβουλίες στο εσωτερικό ενός μηχανισμού αλληλεγγύης και ταχείας ανταπόκρισης που θα καταστήσει δυνατή μια κοινή αντιμετώπιση των καταστάσεων επείγουσας ανάγκης και θα εξασφαλίσει για τους πολίτες μιας ευρωπαϊκής κλίμακας ανταπόκριση σε περίπτωση μείζονος καταστροφής. Θα μπορεί επίσης να προβλέπει κεφάλαια για την ενίσχυση των θυμάτων τρομοκρατίας, την ικανοποίηση των αναγκών της προστασίας των πολιτών και την αντιμετώπιση των κρίσεων που απειλούν τη δημόσια υγεία, καθώς και των συνεπειών άλλων φυσικών καταστροφών. Βρισκόμαστε μόνο στην αρχή της προσπάθειας...

Πρόχειρο σχολικό κτίριο, που χρηματοδοτήθηκε από το ΤΑΕΕ για τους σεισμοπαθείς της πόλης Σαν Τζουλιάνο της Απουλίας (Ιταλία).

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013, COM(2004) 487 τελικό, 14 Ιουλίου 2004.

Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)

Ενεργοποίηση του ΤΑΕΕ από τον Νοέμβριο του 2002 έως τον Σεπτέμβριο του 2004

2002		Εκατ. EUR	2003		Εκατ. EUR	2004		Εκατ. EUR
1. Αυστρία	Πλημμύρες	134,000	5. Ισπανία	Πετρελαιοκηλίδα	8,626	11. Γαλλία (Ροδανός)	Πλημμύρες	19,625
2. Τσεχική Δημοκρατία	Πλημμύρες	129,000	6. Ιταλία	Σεισμός	30,826			
3. Γερμανία	Πλημμύρες	444,000	7. Ιταλία (Αίτνα)	Έκρηξη ηφαιστείου	16,798			
4. Γαλλία (Gard)	Πλημμύρες	21,000	8. Πορτογαλία	Πυρκαγιές	48,539			
			9. Ισπανία	Πυρκαγιές	1,331			
			10. Μάλτα	Πλημμύρες	0,961			

Το Ταμείο Αλληλεγγύης στη Σαξονία (Γερμανία)

Μια ταχεία και κατάλληλα προσαρμοσμένη αντιμετώπιση των πλημμυρών του Αυγούστου 2002

του Ulrich Kraus ⁽¹⁾

Η ταχεία ανόρθωση της κατάστασης στη Σαξονία, περιφέρεια που επλήγη έντονα από τις πλημμύρες του Αυγούστου 2002, δείχνει με τον καλύτερο τρόπο το στόχο του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης: να διευκολυνθεί η ανακατασκευή των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών το συντομότερο δυνατόν έπειτα από μια φυσική καταστροφή.

Η αιωρούμενη γέφυρα του Grimma πριν και μετά την παρέμβαση του ΤΑΕΕ.

Από τις 10 έως τις 19 Αυγούστου 2002, ισχυρότατες βροχοπτώσεις, ιδίως στην άνω λεκάνη του ποταμού Έλβα και των παραποτάμων του, προκάλεσαν τρομακτικές πλημμύρες με τεράστιες καταστροφές, πρωτόγνωρες μέχρι σήμερα στη Γερμανία, και ιδίως στο ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας. Στις 12 Αυγούστου, τεράστιες ποσότητες νερού, που ξεπέρασαν κατά περιοχές τα 400 ml ανά μ² σε διάστημα 24 ωρών, είχαν σαν αποτέλεσμα να υπερχειλίσουν οι παραπόταμοι του Έλβα που διασχίζουν τα Μεταλλοφόρα όρη. Ορμητικοί χείμαρροι διέσχισαν τις στενές κοιλάδες της οροσειράς, παρασύροντας τα πάντα στο πέρασμά τους. Στη συνέχεια, περίπου πέντε μέρες αργότερα, ακολούθησε και δεύτερη υπερχειλίση του Έλβα στον οποίο συσσωρεύτηκαν τεράστιες ποσότητες νερού από τους πολλούς παραποτάμους του από την Τσεχική Δημοκρατία και τη Γερμανία, με αποτέλεσμα να φθάσει η στάθμη του ποταμού στη Δρέσδη, στις 17 Αυγούστου, στο πρωτοφανές επίπεδο των 9,40 μέτρων, υπερβαίνοντας κατά 70 εκατοστά την υψηλότερη στάθμη των υδάτων που είχε σημειωθεί μέχρι τότε στην πρωτεύουσα της Σαξονίας, η οποία υπέστη τις μεγαλύτερες καταστροφές από τις πλημμύρες.

Οι τραγικότερες συνέπειες αυτής της καταστροφής ήταν ο θάνατος είκοσι ατόμων στη Σαξονία που παρασύρθηκαν από τα νερά. Πλημμύρισαν περίπου τα δύο τρίτα της έκτασης αυτού του ομόσπονδου κράτους. Περίπου 25 000 κατοικίες υπέστησαν καταστροφές, από τις οποίες οι 400 καταστράφηκαν ολοσχερώς. 740 χιλιόμετρα οδών, 466 γέφυρες και το 20 % του σιδηροδρομικού δικτύου της Σαξονίας υπέστησαν ζημιές ή καταστράφηκαν. Το 10 % περίπου των νοσοκομείων του κρατιδίου χρειάστηκε να εκκενωθούν εξαιτίας των πλημμυρών οι οποίες έπληξαν και 280 κοινωνικά ιδρύματα: οίκους ευγηρίας, κατοικί-

ες ατόμων με αναπηρία κλπ. Πολλά μνημεία και πολιτιστικά κτίρια, όπως η φημισμένη Όπερα ή το παλάτι Zwinger της Δρέσδης, υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τα νερά. Τέλος, περίπου 12 000 επιχειρήσεις που απασχολούν 100 000 εργαζόμενους υπέστησαν ζημιές οι οποίες προκάλεσαν σε ορισμένες περιπτώσεις σοβαρές και μακροχρόνιες διαταραχές στη λειτουργία τους.

Συνολικά, έχουν καταγραφεί περισσότερες από 100 000 ζημιές στο ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας. Το δηλωθέν ποσό των ζημιών ανέρχεται περίπου σε 8,7 δισ. EUR εκ των οποίων, σύμφωνα με τα κριτήρια των προγραμμάτων ενίσχυσης που τέθηκαν σε εφαρμογή, τα 6,7 δισ. EUR περίπου αντιστοιχούν σε ζημιές επιλέξιμες για αποζημίωση. Ένα δισ. EUR καλύφθηκε από ιδιωτικές παροχές, όπως οι αποζημιώσεις από τις ασφαλιστικές εταιρείες, από διάφορες εκστρατείες συγκέντρωσης δωρεών ή και με ίδια κεφάλαια των πληγέντων. Τα υπόλοιπα 5,75 δισ. EUR διατέθηκαν από δημόσιους πόρους: συνολικά, ποσό 4,8 δισ. EUR χορηγήθηκε από το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) και το Ταμείο Αρωγής για την ανασυγκρότηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Η Σαξονία και οι πληγείσες κοινότητες θα πρέπει να διαθέσουν από δικούς τους πόρους τουλάχιστον 950 εκατ. EUR, αποκλειστικά για τις υποδομές που υπέστησαν ζημιές, κατά τα επόμενα

⁽¹⁾ Γραφείο πρωθυπουργού του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας, διευθυντής της μονάδας ανασυγκρότησης.

έτη, έτσι ώστε να είναι δυνατόν να εξαλειφθεί κάθε ίχνος της καταστροφής.

Συστάθηκε μια μονάδα ανασυγκρότησης ήδη κατά τη διάρκεια της καταστροφής για να συντονίζει τα προγράμματα αρωγής. Πρωταρχικό καθήκον της μονάδας αυτής ήταν να ασχοληθεί με τον πληθυσμό των περιοχών που υπέστησαν τις μεγαλύτερες καταστροφές και να αποκαταστήσει τη δυνατότητα πρόσβασής τους από το οδικό δίκτυο. Για να γίνει αυτό, χρειάστηκε σε ένα πρώτο στάδιο να αποκατασταθούν προσωρινά δρόμοι που παρασύρθηκαν στην κυριολεξία από τα νερά, γέφυρες, αγωγοί ύδρευσης και φυσικού αερίου.

Έπρεπε επίσης να γίνει σωστή καταγραφή των ζημιών. Για το σκοπό αυτό, χρειάστηκε να καθοριστούν κοινά κριτήρια που θα αποτελούσαν τη βάση αξιολόγησης των ζημιών και εκτίμησης των δαπανών μιας βιώσιμης ανασυγκρότησης. Κατά την κατάρτιση του απολογισμού της καταστροφής ελήφθησαν υπόψη μόνο οι ζημιές που οφείλονταν άμεσα στις πλημμύρες, όπως η καταστροφή κατοικιών, επιχειρήσεων και υποδομών. Δεν ελήφθησαν καθόλου υπόψη έμμεσες ζημιές όπως, παραδείγματος χάριν, η απώλεια εσόδων μιας επιχείρησης, εφόσον οι ζημιές αυτές είναι εξαιρετικά δύσκολο να προσδιοριστούν ποσοτικά. Ο υπολογισμός των άμεσων ζημιών ανατέθηκε σε έναν μεγάλο αριθμό εμπειρογνομόνων που προσλήφθηκαν από ολόκληρη τη Γερμανία αλλά και από το εξωτερικό.

Στις 11 Δεκεμβρίου 2002, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να χορηγήσει στη Γερμανία ενίσχυση 444 εκατ. EUR από τους πόρους του ΤΑΕΕ για τη συγχρηματοδότηση των μέτρων επείγουσας βοήθειας που ελήφθησαν κατά τις πλημμύρες του Αυγούστου 2002. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το κράτος μέλος υπέγραψαν τη συμφωνία για την εφαρμογή αυτής της απόφασης την αμέσως επόμενη ημέρα.

Λόγω της ομοσπονδιακής διάρθρωσης της Γερμανίας, η χρησιμοποίηση της χρηματοδότησης του ΤΑΕΕ υπάγεται ταυτόχρονα στην αρμοδιότητα των ομοσπονδιακών αρχών και των ομόσπονδων κρατών. Στο ομόσπονδο κράτος της Σαξονίας, τρεις διαφορετικές βαθμίδες διοίκησης έλαβαν μέρος στην εφαρμογή του Ταμείου Αλληλεγγύης, υπό την εποπτεία της μονάδας ανασυγκρότησης του γραφείου του πρωθυπουργού της Σαξονίας. Η βασική αποστολή αυτής της υπηρεσίας, που διηύθυνε το συντονισμό και την οργάνωση των χρηματοδοτικών ενισχύσεων λόγω των διαφόρων επιπέδων ενίσχυσης, ήταν η ακόλουθη:

- > να ρυθμίσει τις πρακτικές λεπτομέρειες μαζί με το ομόσπονδο κράτος και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
- > να καθορίσει τα διαδικαστικά θέματα·
- > να λύσει τα προβλήματα εφαρμογής με τα αρμόδια ειδικά τμήματα και τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για τη διάθεση των ενισχύσεων.

Η υλοποίηση της εξεταζόμενης παρέμβασης υπαγόταν στην αρμοδιότητα διαφορετικών υπουργείων. Καθήκον τους ήταν να καθορίσουν κατά κύριο λόγο, σε τεχνικό επίπεδο, τα χρηματοδοτούμενα μέτρα και να εξασφαλίσουν τη διοικητική εφαρμογή και τον έλεγχο της παρέμβασης του ΤΑΕΕ.

Ένας ανεξάρτητος οργανισμός που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών της Σαξονίας πιστοποίησε το αίσιο πέρας της παρέμβασης, αφού προηγουμένως έλεγξε αν οι δικαιούχοι των επιδοτήσεων και οι αρμόδιες υπηρεσίες της χορήγησής τους είχαν χρησιμοποιήσει τα ποσά των ενισχύσεων σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους. Η μακροχρόνια εμπειρία που απέκτησαν οι διάφορες υπηρεσίες κατά τη διαχείριση των δι-αρθρωτικών ταμείων συνέβαλε στο να διεξαχθεί ο έλεγχος αυτός με αποτελεσματικότατο τρόπο.

Το 60 % περίπου των 265 εκατ. EUR που χορηγήθηκαν στη Σαξονία από τους πόρους του ΤΑΕΕ διατέθηκε για τη χρηματοδότηση μέτρων προστασίας και καταπολέμησης των πλημμυρών ήδη κατά τη διάρκεια της καταστροφής. Αυτό αφορούσε κυρίως τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων αρωγής. Το ΤΑΕΕ επέτρεψε να καλυφθούν τα έξοδα για την απομάκρυνση και προσωρινή μεταστέγαση των πληθυσμών που υπέστησαν καταστροφές, αλλά και για τον εφοδιασμό τους με τρόφιμα και την ιατροφαρμακευτική τους κάλυψη κατά τη διάρκεια της καταστροφής και μετά από αυτήν. Τέλος, το ΤΑΕΕ χρηματοδότησε άμεσες δράσεις που είχαν στόχο να εξαλειφθούν οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες: ο καθαρισμός, η αποχώματωση και η απομάκρυνση της λάσπης, που έφεραν τα νερά, ήταν ενέργειες απολύτως απαραίτητες για μια πρώτη αποκατάσταση των υποδομών που καταστράφηκαν.

Το υπόλοιπο 40 % περίπου της κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στη Σαξονία διατέθηκε σε άμεσα μέτρα που αποσκοπούσαν στην εξάλειψη κάθε άμεσου κινδύνου, την αποκατάσταση των υποδομών, τόσο των οδικών και πλωτών μεταφορών όσο και των κοινωνικών και υγειονομικών, που καταστράφηκαν εξ ολοκλήρου, και στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι επιχειρήσεις διάσωσης που πραγματοποιήθηκαν στην πλατεία θεάτρου της Δρέσδης, στην οποία βρίσκονται συγκεντρωμένα σημαντικότερα κτίρια όπως η Όπερα, το Zwinger και το ανάκτορο Taschenberg, είναι ενδεικτικές. Στις 12 Αυγούστου 2002, αυτή η υπέροχη πλατεία κατακλύστηκε από τη μια στιγμή στην άλλη από τα νερά του Weißeritz.

Η εξαιρετικά ταχεία λήψη διαφόρων μέτρων προστασίας, αποχωμάτωσης και αποκατάστασης —σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα κατά τη διάρκεια που συνέβαινε η καταστροφή—, τα περισσότερα από τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με τη βοήθεια του ΤΑΕΕ, επέτρεψε στις αρμόδιες αρχές του ομόσπονδου κράτους της Σαξονίας να αναχαιτίσουν τις ζημιές που προκαλούσε η πλημμύρα. Η μεγάλη φροντίδα με την οποία υλοποιήθηκαν οι εργασίες αποχωμάτωσης εμπόδισε την εμφάνιση ασθενειών. Αυτή η ταχύτητα συνέβαλε επίσης, σε διάστημα μόλις λίγων ημερών, στο να υπάρξει και πάλι πρόσβαση διαμέσου του οδικού δικτύου στις περιφέρειες που υπέστησαν τις μεγαλύτερες καταστροφές, οι οποίες βρίσκονται κυρίως σε πολύ κλειστές κοιλάδες των Μεταλλοφόρων ορέων που τις διασχίζουν οι παραπόταμοι του Έλβα. Η σύνδεση με το δημόσιο δίκτυο ύδρευσης και παροχής φυσικού αερίου αποκαταστάθηκε σε διάστημα λίγων εβδομάδων. Ακόμη, στάθηκε δυνατόν να εξαλειφθούν, μέσα σε ορισμένους μήνες, οι ζημιές που διαπιστώθηκαν στα πολιτιστικά και ιστορικά μνημεία τα οποία, πολύ γρήγορα, μπόρεσαν και πάλι να υποδεχθούν το κοινό.

Η κυβέρνηση της Σαξονίας έβαλε στόχο να αποκαταστήσει πριν από τα τέλη του 2004 όσο το δυνατόν περισσότερο τις ζημιές που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες. Τα έργα αποκατάστασης αφορούσαν επίσης τη βιώσιμη ανασυγκρότηση, που θα μπορούσε να περιορίσει στο ελάχιστο τις ζημιές σε περίπτωση νέων πλημμυρών. Η περιφερειακή νομοθεσία, όπως παραδείγματος χάριν ο νόμος της Σαξονίας για τους υδάτινους πόρους, προσαρμόστηκε ειδικά γι' αυτόν το σκοπό. Σήμερα, δύο χρόνια μετά τα τραγικά γεγονότα του Αυγούστου 2002, μπορούμε ανεπιφύλακτα να πούμε ότι ο στόχος έχει επιτευχθεί. Αν αναλογιστούμε, όμως, το μέγεθος της καταστροφής, η επιτυχία αυτή δεν ήταν καθόλου αυτονόητη. Η βοήθεια που χορήγησε το ΤΑΕΕ ήταν αναμφίβολα καθοριστική και σε υλικό επίπεδο και σε ό,τι αφορά την ταχύτητα εκτέλεσης των έργων αποκατάστασης. Ως προς αυτό, ο νόμος που επιβάλλει την απορρόφηση της χρηματοδότησης του ΤΑΕΕ σε προθεσμία ενός έτους ήταν αυτός που ευνόησε, στη Σαξονία και σε άλλες περιφέρειες, τη μεγάλη ταχύτητα με την οποία υλοποιήθηκαν τα μέτρα ανασυγκρότησης.

Τσεχική Δημοκρατία

«Η εφαρμογή του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Τσεχική Δημοκρατία»

Dominika Heřtová, Διευθύντρια προγράμματος, Κέντρο Εξωτερικής Βοήθειας, Υπουργείο Οικονομικών της Τσεχικής Δημοκρατίας

Η Τσεχική Δημοκρατία αντιμετώπισε, τον Αύγουστο του 2002, ακραίες καιρικές συνθήκες, και συγκεκριμένα καταρρακτώδεις βροχές που προκάλεσαν καταστροφικές πλημμύρες. Εννέα από τις δεκατέσσερις περιφέρειες της χώρας επλήγησαν από τις πλημμύρες. 17 άτομα έχασαν τη ζωή τους και 200 000 άτομα αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις οικίες τους. Συνολικά, το 6 % του εδάφους της Τσεχικής Δημοκρατίας καλύφθηκε τελείως από τα νερά. Το συνολικό κόστος των ζημιών εκτιμήθηκε ότι ξεπέρασε τα 2,3 δισ. EUR.

Χάρη στη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αντέδρασε αμέσως στην καταστροφή ιδρύοντας το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ), οι τσεχικές περιοχές που υπέστησαν καταστροφές έλαβαν αμέσως βοήθεια 129 εκατ. EUR, η οποία χορηγήθηκε τον Δεκέμβριο του 2002. Η κατανομή της βοήθειας αυτής ανατέθηκε στο Κέντρο Εξωτερικής Βοήθειας του Υπουργείου Οικονομικών. Τη βασική όμως ευθύνη της εκτίμησης των επιλέξιμων δαπανών για το ΤΑΕΕ είχαν οι τελικοί δικαιούχοι (οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακές αρχές και διάφορες εθνικές αρχές, ενώσεις, ιδιωτικές επιχειρήσεις παραγωγής και διανομής ενέργειας...).

Η βοήθεια διατέθηκε κατ' αρχάς σε επείγοντα έργα και για την αποκατάσταση των υγειονομικών υποδομών, διότι ήταν επιτακτική ανάγκη να καλυφθούν οι δαπάνες προσωρινής μεταστέγασης των ατόμων που εγκατέλειψαν τις οικίες τους και οι δαπάνες για την αποκατάσταση της παροχής νερού και ενέργειας. Στις αστικές περιοχές, οι ενισχύσεις εστιάστηκαν στον καθαρισμό και το στέγνωμα των δημοτικών κτιρίων και στην απομάκρυνση της λάσπης και των αποβλήτων. Στις αγροτικές περιοχές, οι επιδοτήσεις διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση των έργων αποχωμάτωσης και επισκευής καθώς και για την προσωρινή ενίσχυση της όχθης των ποταμών.

Εκτός από αυτά τα επείγοντα μέτρα, ένα σημαντικό μέρος της χρηματοδότησης του ΤΑΕΕ διατέθηκε για την ανανέωση των υποδομών μεταφορών, αρχίζοντας από τις τοπικές συνδέσεις, τις γέφυρες, τα πεζοδρόμια και τις σιδηροδρομικές γραμμές. Σημαντικό μέρος της ενίσχυσης χορηγήθηκε για την αποκατάσταση των αστικών περιοχών και για την επεξεργασία του πόσιμου νερού και των λυμάτων.

Επειδή οι ζημιές που προκάλεσαν οι πλημμύρες το 2002 ήταν παρόμοιες σε όλες τις πληγείσες περιοχές, οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν σε κάθε περιοχή. Όμως, ορισμένες ειδικές δράσεις πραγματοποιήθηκαν με την παρέμβαση του ΤΑΕΕ. Παραδείγματος χάρι, ποσό 3 169 371 EUR διατέθηκε για εργασίες διάσωσης του μνημείου του Terezín. Η παρέμβαση αποσκοπούσε στην προστασία αυτού του μοναδικού συνόλου οχυρών, στον καθαρισμό του παλαιού συστήματος στράγγισης και στην πραγματοποίηση βασικών επισκευών σε αυτό. Ακόμη, διατέθηκε ποσό 466 099 EUR για τη διάσωση

των ιστορικών αρχείων και άλλων πολύτιμων εγγράφων που υπέστησαν ζημία από τις πλημμύρες. Μετά την καταστροφή, τα αρχεία χρειάστηκε να καταψυχθούν αμέσως για να μην υποστούν μεγαλύτερη ζημία. Οι εργασίες απόψυξης, απολύμανσης και στεγνώματος μπορούσαν να γίνουν μόνο σταδιακά και αποδείχθηκαν εξαιρετικά δαπανηρές. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΤΑΕΕ επέτρεψε να καλυφθεί μέρος των δαπανών γι' αυτές τις εργασίες.

Οι μεγαλύτερες καταστροφές που προκάλεσαν οι πλημμύρες έπληξαν την πρωτεύουσα της χώρας, την Πράγα (περιλαμβανομένου του ιστορικού κέντρου της πόλης), και την περιφέρεια της κεντρικής Βοημίας. Στην πόλη της Πράγας διατέθηκε συνολικό ποσό 60 187 314,50 EUR. Τα κεφάλαια διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση έργων που αφορούσαν τις κατοικίες και τις δημόσιες υποδομές μεταφορών, ιδίως για τον καθαρισμό και το στέγνωμα των σταθμών του μετρό που πλημμύρισαν. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων που χορηγήθηκαν στην πόλη διατέθηκε για την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των υποδομών υγείας. Τα υπόλοιπα κεφάλαια διατέθηκαν για την εκπαίδευση, την αποκατάσταση των δημοτικών πράσινων ζωνών και τον ζωολογικό κήπο της Πράγας. Διατέθηκε ειδικό ποσό για τον καθαρισμό και την αποκατάσταση του προαστίου Karlín, που υπέστη τις μεγαλύτερες καταστροφές.

Πρόληψη

Οι πλημμύρες του Αυγούστου 2002 ήταν ένα ακραίο φαινόμενο. Υπολογίζεται ότι παρόμοια φαινόμενα πλημμυρών συμβαίνουν κάθε 500 έως 1 000 χρόνια. Υπό αυτές τις συνθήκες, είναι αδύνατον να ληφθούν επαρκή μέτρα προφύλαξης για να αποφευχθούν πλήρως οι ζημιές. Ωστόσο, μετά τις πλημμύρες του 2002, αναλύθηκαν διεξοδικά τα μέτρα που ισχύουν μέχρι σήμερα. Οι παρατηρήσεις και συστάσεις που προέκυψαν από αυτές τις αναλύσεις έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα προστασίας έναντι των πλημμυρών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Εξάλλου, η δυνατότητα να χρηματοδοτούν τα διαρθρωτικά ταμεία μέτρα πρόληψης των πλημμυρών έχει ληφθεί υπόψη στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την Τσεχική Δημοκρατία και στο Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για την περιφέρεια της Πράγας.

Η εφαρμογή του ΤΑΕΕ στην Τσεχική Δημοκρατία ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2004. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΤΑΕΕ συνέβαλε σημαντικά στην ενίσχυση των περιφερειών της Τσεχικής Δημοκρατίας για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες των πλημμυρών του Αυγούστου του 2000. Η χορηγηθείσα βοήθεια θεωρήθηκε απ' όλους τους φορείς ως πρότυπο αλληλεγγύης και ταχείας παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πληροφορίες: Dominika.Hertova@mfcrcz

ΜΑΛΤΑ

Παρέμβαση στη Μάλτα και το Γκόζο

Συνολικό κόστος: 30 172 291 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 961 220 EUR

«Ισχυρότατες καταιγίδες με βροχοπτώσεις έπληξαν το αρχιπέλαγος της Μάλτας από τις 15 έως τις 17 Σεπτεμβρίου 2003, προκαλώντας πλημμύρες και μεγάλες υλικές ζημιές. Η ενίσχυση που χορήγησε η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ταμείου Αλληλεγγύης συμβάλλει στην κάλυψη των δαπανών για τα ακόλουθα μέτρα: καθαρισμός και επισκευή των αγωγών ύδατος, αποκατάσταση του δικτύου διανομής ενέργειας, επισκευή του οδικού δικτύου, διαρθρωτικά έργα για τη στερέωση ορισμένων δημοσίων κτιρίων, εκσκαφή και απομάκρυνση των μπάζων που παρασύρθηκαν από τα νερά, ενέργειες αρωγής, προστασία και αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των χώρων.»

Marlene Bonnici, Γενική Διευθύντρια, Συντονισμός προγραμματισμού και προτεραιοτήτων
info.ppcd@gov.mt (<http://ppcd.gov.mt>)

ΓΑΛΛΙΑ

Ροδανός: παροχή βοήθειας στους πληγέντες και πρόληψη των πλημμυρών

Συνολικό κόστος: 870 000 000 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 19 625 000 EUR

«Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητοποιήθηκε επείγοντως τον Μάρτιο του 2004 για να καλύψει την αποκατάσταση των μη ασφαλισμένων ζημιών που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες του Δεκεμβρίου 2003 στις εκβολές του Ροδανού, στις περιφέρειες Λανγκεντόκ-Ρουσιγιόν και Προβηγκίας-Άλπεων-Κυανής Ακτής. Τότε, η στάθμη του ποταμού έφθασε το υψηλότερο επίπεδο από τότε που μετρήθηκε η παροχή του Ροδανού. Μόλις ελήφθη η ευρωπαϊκή χρηματοδοτική συνεισφορά, τον Ιούνιο του 2004, χρησιμοποιήθηκε για την ανάληψη των δαπανών των παρεμβάσεων επείγουσας ανάγκης (βοήθεια στους πληγέντες) και ιδίως για την αποκατάσταση των έργων προστασίας κατά των πλημμυρών, σύμφωνα με ένα συνεκτικό και συνολικό σχέδιο που αποσκοπεί στη διαχείριση των πλημμυρών σε ολόκληρη τη λεκάνη του Ροδανού, από τη λίμνη Léman μέχρι τη Μεσόγειο. Τα έργα αυτά συνεχίζονται και θα επιτρέψουν την αποκατάσταση των απαραίτητων προστατευτικών έργων για την αντιμετώπιση του κινδύνου πλημμυρών με την επάνοδο του χειμώνα.»

Frédéric Dohet, Αναπληρωτής γενικός γραμματέας περιφερειακών υποθέσεων, νομαρχία της περιφέρειας Προβηγκίας-Άλπεων-Κυανής Ακτής
Frederic.DOHET@paca.pref.gouv.fr

ΑΥΣΤΡΙΑ

Αποκατάσταση των υποδομών

Συνολικό κόστος: 194 000 000 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 134 000 000 EUR

«Οι πλημμύρες του Αυγούστου 2002 προκάλεσαν σοβαρότατες ζημιές στις δημόσιες υποδομές. Οι ζημιές εκτιμήθηκαν σε 2,9 δισ. EUR. Οι περιφέρειες που επλήγησαν κυρίως ήταν η Άνω Αυστρία, η Κάτω Αυστρία και το ομόσπονδο κράτος του Σάλτσμπουργκ. Το 60 % της συνεισφοράς του Ταμείου Αλληλεγγύης χρησιμοποιήθηκε για την επείγουσα αποκατάσταση των υποδομών μεταφορών, σιδηροδρομικών γραμμών, πλωτών οδών και οδικού δικτύου. Το 35 % διατέθηκε για να διασφαλιστούν οι κοίτες των υδατορρευμάτων. Το υπόλοιπο ποσό συνέβαλε στη χρηματοδότηση του καθαρισμού των φυσικών περιοχών και έργων αποκατάστασης των δικτύων ύδρευσης και ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των σχολείων.»

Siegfried Jachs, Υπουργείο Εσωτερικών της Αυστρίας
siegfried.jachs@bmi.gv.at

ΙΣΠΑΝΙΑ

Απορρύπανση μετά την πετρελαιοκηλίδα του Prestige

Συνολικό κόστος: 12 600 000 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 8 626 000 EUR

«Το εθνικό θαλάσσιο και χερσαίο πάρκο των νησιών της Γαλικίας στον Ατλαντικό περιλαμβάνει αρκετά νησιωτικά συμπλέγματα (Ons, Cies και Salvora) και τους θαλάσσιους βυθούς της ηπειρωτικής ακτής που τα περιβάλλει. Αυτό το εξαιρετικά πλούσιο και διαφοροποιημένο φυσικό περιβάλλον, καταφύγιο πολλών πτηνών και θαλάσσιων ειδών, υπέστη άμεσο πλήγμα από την πετρελαιοκηλίδα που προκάλεσε το ναυάγιο του δεξαμενόπλοιου Prestige τον Νοέμβριο του 2002. Για να ανακτηθούν οι υδρογονάνθρακες και να καθαριστούν οι πληγείσες περιοχές τέθηκε σε λειτουργία ένας μηχανισμός επείγουσας δράσης που κινητοποίησε όλο το προσωπικό του δικτύου των ισπανικών εθνικών δρυμών. Έκταση περίπου 10 000 εκταρίων ακτών και θαλάσσιων βυθών καθαρίστηκε με το χέρι. Χρησιμοποιήθηκαν πειραματικές μέθοδοι όπως ο υδροκαθαρισμός και η βιολογική αποκατάσταση, και στη συνέχεια η εφαρμογή τους γενικεύθηκε σε όλη την ακτή που υπέστη ζημία. Οι προσπάθειες αυτές αποζημιώθηκαν κατά κάποιον τρόπο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία αποκάσσε στις 15 Δεκεμβρίου 2003 να διαθέσει ποσό 8 626 000 EUR από το Ταμείο Αλληλεγγύης.»

Jesús Casas, Διευθυντής Σχεδιασμού και Τεχνικού Προγραμματισμού, Αυτόνομη Υπηρεσία των Εθνικών Δρυμών
jesus.casas@oapn.mma.es

Πορτογαλία

«Το ΤΑΕΕ αντιμέτωπο με τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2003 στη Monchique»

Carlos Tuta, πρόεδρος του δήμου Monchique, μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών

Ο δήμος Monchique (5 400 κάτοικοι) διαφέρει από τους περισσότερους άλλους δήμους του Αλγκάρβε από την άποψη ότι δεν διαθέτει παραλίες, αλλά μια τεράστια δασική έκταση. Το έδαφός του, όπου βρίσκεται και το υψηλότερο σημείο της νότιας Πορτογαλίας, το όρος Fóia (903 μέτρα), είναι επίσης ορεινή περιοχή που συμπληρώνει με τον καλύτερο τρόπο την προσφορά τουριστικών υπηρεσιών του Αλγκάρβε. Όπως και σε ολόκληρη την περιφέρεια, ο τουρισμός αποτελεί την κύρια οικονομική δραστηριότητα. Τα άλλα έσοδα προέρχονται από την κτηνοτροφία, κυρίως χοιροτροφία, και από την εκμετάλλευση του δάσους, κυρίως των ευκαλύπτων.

Το καλοκαίρι του 2003, ο δήμος υπέστη σοβαρό πλήγμα από πυρκαγιές στο 82,5 % του εδάφους του, οι οποίες έκαναν στάχτη τις γεωργικές, δασικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, αλλά και τις κατοικίες και τις υποδομές. Ο κατάλογος των ζημιών περιλαμβάνει 79 κατεστραμμένες κατοικίες, από τις οποίες οι 44 ήταν κύριες κατοικίες. Καταστράφηκαν επίσης πολλές κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, αρκετές από αυτές μαζί με το ζωικό κεφάλαιό τους.

Όσον αφορά τη φυσική κληρονομιά, οι πυρκαγιές κατέστρεψαν μεγάλες εκτάσεις με ευκαλύπτους, φελλοβελανιδιές, πεύκα, καστανιές και τεράστιες εκτάσεις με θάμνους και κουμαριές. Σε άλλες περιοχές, οι φλόγες κατέστρεψαν φυτά και οπωρώνες.

Η καταστροφή δεν έπληξε μόνο τη φυσική και την αρχιτεκτονική κληρονομιά του δήμου, αλλά προκάλεσε και σοβαρότατες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις για την οικονομία των ορεινών περιοχών του Αλγκάρβε και για τη διατήρηση του πληθυσμού σε ορισμένες περιοχές.

Η καταστροφή δεν έπληξε μόνο τη φυσική και την αρχιτεκτονική κληρονομιά του δήμου, αλλά προκάλεσε και σοβαρότατες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις για την οικονομία των ορεινών περιοχών του Αλγκάρβε και για τη διατήρηση του πληθυσμού σε ορισμένες περιοχές.

Όσον αφορά τις δημόσιες υποδομές, διαπιστώθηκαν πολλές ζημιές τόσο στο οδικό και υδρογραφικό δίκτυο και το δίκτυο ύδρευσης όσο και στις εγκαταστάσεις καθαρισμού των υδάτων και σε άλλες υποδομές. Επισημαίνεται επίσης η καταστροφή των πινακίδων σήμανσης και της οριζόντιας σήμανσης στις οδούς που επλήγησαν από τις πυρκαγιές, καθώς και η έμφραξη των αυλάκων άρδευσης, των υδρορροών και άλλων αγωγών που έφραξαν με διάφορα υλικά.

Κατεστραμμένοι δρόμοι, βουλωμένοι αγωγοί και υδραυλικά έργα, υποβαθμισμένη ή τελείως κατεστραμ-

μένη σήμανση: ο δήμος έπρεπε να ασχοληθεί με όλα αυτά και κινητοποιήθηκε για να αποκαταστήσει το πλαίσιο διαβίωσης των κατοίκων και να προλάβει τους μελλοντικούς κινδύνους.

Επειδή δεν διέθεταν αρκετούς πόρους για να πραγματοποιήσουν αυτές τις εργασίες, οι δημοτικές αρχές υπέβαλαν αίτηση στο Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) για διάφορα έργα καθαρισμού και αποσυμφόρησης των ρευμάτων, για την αποκατάσταση και τον καθαρισμό των γεωργικών και δασικών οδών, την αποκατάσταση της οδικής σήμανσης στις βασικές οδικές αρτηρίες που επλήγησαν καθώς και για την αποκατάσταση των άλλων δημόσιων υποδομών που υπέστησαν ζημιές.

Το κόστος όλων των παρεμβάσεων που προτάθηκαν εκτιμήθηκε σε 2 714 102,84 EUR. Όλες οι δαπάνες εγκρίθηκαν. Τον Οκτώβριο του 2004 είχε ολοκληρωθεί το 60 % περίπου των έργων, ενώ τα υπόλοιπα έργα ήταν στο στάδιο ή της ανάθεσης ή της έναρξης των εργασιών.

Η υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων από το ΤΑΕΕ δράσεων θα επιτρέψει να επανέλθει η ζωή των κατοίκων στους κανονικούς ρυθμούς, όχι μόνο χάρη στην αποκατάσταση των υλικών ζημιών, αλλά και διότι η ενίσχυση αυτή τους ενθαρρύνει κατά κάποιον τρόπο να γυρίσουν σελίδα και να ξεπεράσουν τις συνέπειες της καταστροφής, περιορίζοντας τις δυσκολίες και τις απώλειες που υπέστησαν.

Πληροφορίες: presidente@cm-monchique.pt
Ιστότοπος: <http://www.cm-monchique.pt>

Γαλλία: Το ΤΑΕΕ αντιμέτωπο με τις πλημμύρες

Διάσωση του νομού Gard

Ο νομός Gard, που επλήγη δύο φορές από σοβαρές πλημμύρες, έλαβε ενίσχυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να επιδιορθώσει τις σοβαρές ζημιές που υπέστη, να αποκαταστήσει τις υποδομές και υπηρεσίες στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής προστασίας, να προστατεύσει καλύτερα το έδαφος, αλλά και να προβλέψει αποτελεσματικότερα τους κινδύνους. Συνολικά, οι 115 παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν αντιπροσωπεύουν μια τεράστια προσπάθεια διαχείρισης προκειμένου να τηρηθούν οι αυστηρές προθεσμίες. Επίσκεψη στους πρωτοπόρους του ΤΑΕΕ.

Στην πόλη Sommières, η υπερχειλίση του Vidourle έφτασε στο ύψος του πρώτου ορόφου των κτιρίων.

«Το ΤΑΕΕ είναι ένας εκτοξευτής!» είπε με έκπληξη ο Jean-Pierre Hugues. «Χορήγηση 21 εκατ. EUR σε οκτώ μήνες είναι ασφαλώς μια μεγάλη ανάσα για την οικονομία!» Και ο κύριος νομάρχης (!) ξέρει καλά τι λέει: σε διάστημα δύο χρόνων χρειάστηκε να συντονίσει δύο φορές την παρέμβαση του Ταμείου Αλληλεγγύης στο νομό του.

Ο νομός Gard (περιφέρεια Λανγκετόκ-Ρουσιγιόν), που βρίσκεται ανάμεσα στην Κεντρική Οροσειρά, τη Μεσόγειο και τον Ροδανό ποταμό και τον διασχίζουν ορμητικά ρεύματα, είναι εξαιρετικά ευάλωτος στις πλημμύρες. Στις 8 και 9 Σεπτεμβρίου 2002, η περιοχή αυτή επλήγη από πλημμύρες που τις προκάλεσαν καταρρακτώδεις βροχές οι οποίες οφείλονται σε αυτό που οι γάλλοι μετεωρολόγοι αποκαλούν «φαινόμενο της περιοχής Cévennes»: στα βουνά αυτής της περιοχής που σχηματίζουν τον βόρειο δακτύλιο του νομού παράγονται βίαιες καταιγίδες που τα νερά τους ξεχύνονται με μεγάλη ταχύτητα προς τις παράκτιες πεδιάδες. Οι βροχές είναι μερικές φορές τόσο αιφνίδιες και τόσο έντονες που ούτε οι κοίτες των ποταμών ούτε οι τάφροι που κατασκευά-

στηκαν κατά τους αιώνες αρκούν για να συγκρατήσουν τους τεράστιους όγκους νερού. Πρόκειται για ένα συνηθισμένο φαινόμενο στο τέλος του καλοκαιριού, αλλά τον Σεπτέμβριο του 2002 οι βροχοπτώσεις ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο από τότε που υπάρχουν οι μετρήσεις, προκαλώντας πλημμύρες με εξαιρετικά δραματικές συνέπειες: 24 νεκροί, 300 από τις 353 κοινότητες επλήγησαν σε διαφορετικό βαθμό, υλικές ζημιές που υπολογίζονται σε 830 εκατ. EUR κλπ.

«Στην Alès κατάλαβα για πρώτη φορά τη ζωτική σημασία των μεταφορών», είπε ο Samuel Glairon-Rappaz του γραφείου χωροταξίας και τοπικής ανάπτυξης της νομαρχίας του Gard. «Είναι πραγματικά εντυπωσιακό να βλέπει κανείς στον 21ο αιώνα στη Γαλλία μια πόλη 50 000 κατοίκων τελείως αποκομμένη από τον υπόλοιπο κόσμο!» Πράγματι, μετά τη βίαιη και εξίσου ξαφνική υπερχειλίση του Gardon που προκάλεσε ζημιές σε όλες τις υποδομές μεταφορών, στο οδικό δίκτυο και τις καραίες GSM, το πολεοδομικό συγκρότημα της Alès παρέμεινε πλήρως απομονωμένο επί 24 ώρες.

(!) Στη Γαλλία, η κεντρική διοίκηση εκπροσωπείται από ένα «νομάρχη» σε καθέναν από τους 100 «νομούς» της χώρας.

«Συνέβη στις 9 Σεπτεμβρίου στις 6.30 το πρωί... Ο Gardon ξεπέρασε το παραπέτο κατά ένα μέτρο», θυμάται ο François Saix, διευθυντής της κλινικής Bonnefon, ιδρύματος 200 κλινών στο κέντρο της Alès. «Ένα τεράστιο κύμα νερού κατέκλυσε την είσοδο του κτιρίου μεμιάς! Και είναι ευτύχημα το ότι έγινε εκείνη την ώρα, τη στιγμή που δεν υπήρχε κανένας ασθενής στο χειρουργείο το οποίο ήταν εγκατεστημένο στο υπόγειο! Οι ασθενείς δεν θα είχαν καμία ελπίδα... Τα λίγα μέλη του προσωπικού που βρίσκονταν εκείνη τη στιγμή σ' εκείνο το σημείο μόλις που πρόλαβαν να το βάλουν στα πόδια πριν το νερό καταπιεί τα πάντα!»

Θύμα καταστροφικών πλημμυρών, λίγες βδομάδες μετά τη Γερμανία, την Τσεχική Δημοκρατία και την Αυστρία, ο νομός Gard ήταν στην πρώτη ομάδα των δικαιούχων του ΤΑΕΕ το οποίο ιδρύθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2002. Ακριβώς ένα μήνα μετά, στις 11 Δεκεμβρίου 2002, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να χορηγήσει στη Γαλλία ενίσχυση 21 εκατ. EUR από τους πόρους του ΤΑΕΕ για τη χρηματοδότηση δράσεων επείγουσας ανάγκης στο νομό Gard. Συνολικά, το ταμείο χρηματοδότησε 115 παρεμβάσεις για ποσά που κυμαίνονται από 2 000 έως και περισσότερα από 2 εκατ. EUR.

Μια μονάδα πολλαπλών χρήσεων, που φιλοξενεί το χειρουργείο, χτίστηκε στη στέγη της κλινικής Bonnefon.

Επιβίωση

Σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις που διέπουν το ΤΑΕΕ, οι πιστώσεις χρησιμοποιήθηκαν κατ' αρχάς για την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών. Στο νομό Gard, διατέθηκαν 4,5 εκατ. EUR για την αποκατάσταση των συστημάτων ύδρευσης και των υποδομών μεταφορών και 6,3 εκατ. EUR για τις υποδομές υγείας και εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στην πόλη Alès η κλινική Bonnefon υπέστη ζημιές ύψους 5,4 εκατ. EUR. Οι ασφαλιστικές εταιρείες κάλυψαν τα τέσσερα πέμπτα του ποσού, αλλά ποσό ενός εκατ. EUR παρέμενε χωρίς αποζημίωση. Η χορήγηση ενίσχυσης 783 382 EUR από το ΤΑΕΕ ήταν, λοιπόν, καλοδεχούμενη. Η άμεση χορήγηση προκαταβολής 15 %, ήδη στις αρχές του 2003, επέτρεψε να ξανατεθούν σε λειτουργία οι υπηρεσίες υγείας σε προσωρινά κτίρια και να μεταφερθούν οι χειρουργικές υπηρεσίες και το χειρουργείο στους επάνω ορόφους.

Το Ταμείο Αλληλεγγύης συμπληρώνει τις άλλες δημόσιες ενισχύσεις, καλύπτει τις ελλείψεις των αποζημιώσεων από ιδιωτικές εταιρείες, αλλά παρέχει και αυτά τα λίγα «συν» που κάνουν τη διαφορά, ιδίως στον τομέα της πρόληψης. «Τα 311 000 EUR του ΤΑΕΕ μας επέτρεψαν να επισκευάσουμε αμέσως τις ζημιές, αλλά και να λάβουμε προληπτικά μέτρα, όπως η τοποθέτηση στεγανών πινάκων ή μιας διάταξης που εγγυάται τη λειτουργία των ηλεκτρικών συστημάτων», επισημαίνει ο Jean-Louis Tetu, αναπληρωτής διευθυντής του νοσοκομείου της Alès (600 κλι-

νών), που επίσης υπέστη σοβαρές ζημιές από τις πλημμύρες. «Όλες αυτές τις επενδύσεις δεν θα μπορούσαμε να τις κάνουμε χωρίς τη συνδρομή του ταμείου», επιμένει ο Michel Gil, οικονομικός διευθυντής αυτού του νοσοκομείου που εξυπηρετεί πληθυσμό 120 000 κατοίκων.

Στον τομέα της εκπαίδευσης διατέθηκε ποσό 2,8 εκατ. EUR. Σε αυτό δεν περιλαμβάνονται οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, τα σχολεία, τα κολέγια, τα λύκεια και άλλα κοινωνικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα του νομού Gard που έλαβαν βοήθεια του Ταμείου Αλληλεγγύης. Στην Bagnols, παραδείγματος χάρι, το ίδρυμα ιατρικών σπουδών «Les Hamelines» έλαβε ποσό 270 000 EUR για την αποκατάσταση των χώρων του, πολλοί από τους οποίους πλημμύρισαν λόγω της υπερχειλίσας του Cèze. «Χωρίς την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα είχαμε αναγκαστεί να κλείσουμε οριστικά αυτό το υπέροχο κτίριο και να μεταφερθούμε αλλού και ένας Θεός μόνο ξέρει πού και πότε», επιβεβαιώνουν ταυτόχρονα ο Yves Abad και ο Jean-Claude Tichadou, διευθυντής και πρόεδρος αντίστοιχα αυτού του κέντρου για νέους που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες.

Συναντώντας τους δικαιούχους επιτόπου, καταλαβαίνει κανείς γρήγορα ότι το Ταμείο Αλληλεγγύης συμβάλλει στη διάσωση χρήσιμων αλλά και απαραίτητων υποδομών που τα χρηματοδοτικά τους μέσα όμως δεν θα επέτρεπαν τη διάσωσή τους από μια τέτοια καταστροφή. Χωρίς το ΤΑΕΕ, θα χανόταν τελείως συνεταιριστική εργασία πολλών ετών. Χωρίς να είναι ένα είδος «ανθρωπιστικής βοήθειας για πλούσιους» όπως θα μπορούσε κάποιος να σκεφτεί, το ταμείο είναι ένα πραγματικό αναπτυξιακό εργαλείο.

Η γέφυρα του Gard

«Χωρίς το ΤΑΕΕ, η γέφυρα θα έμενε για πολύ καιρό στην κατάσταση που την άφησε ο ποταμός Gardon», λέει ο Bernard Pouverel, διευθυντής της ομάδας διαχείρισης της γέφυρας του Gard. «Θα είχαμε δράσει με μεγαλύτερη πίεση, το έργο θα παρέμενε επισφαλές και οι πλημμύρες θα ξανάρχονταν οπωσδήποτε.» Για τον τέταρτο σε αριθμό επισκεπτών αρχαιολογικό χώρο της Γαλλίας (1,4 εκατ. επισκέπτες ετησίως), δεν τσιγκουνευτήκαμε τα μέσα: με επένδυση 2,2 εκατ. EUR, αυτή είναι η πιο φιλόδοξη μεμονωμένη παρέμβαση του Ταμείου Αλληλεγγύης στο νομό Gard.

Πολιτιστική κληρονομιά διεθνούς φήμης, χώρος περιπάτου και κολύμβησης για τον τοπικό πληθυσμό, η υψηλότερη γνωστή ρωμαϊκή υδατογέφυρα έγινε αντικείμενο σημαντικής αξιοποίησης: 9,833 εκατ. EUR που χορηγήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) επέτρεψαν ταυτόχρονα την αξιοποίηση και καλύτερη προστασία του χώρου με τη δημιουργία ενός μουσείου, μιας καφετέριας και μιας «ελεγχόμενης» εμπορικής ζώνης, με χώρους στάθμευσης διακριτικά σχεδιασμένους. «Και τη στιγμή που είχαν τεθεί όλα αυτά σε λειτουργία, ο Gardon άρχισε να κάνει τις τρέλες του και να παρσύρει τα πάντα στο πέρασμά του!» λέει με απογοήτευση ο Bernard Pouverel.

Έτσι, η παρέμβαση του Ταμείου Αλληλεγγύης είχε δύο βασικούς άξονες: ποσό 1,36 εκατ. EUR χρησιμοποιήθηκε για τη συγκράτηση του Gardon σε απόσταση 400 μέτρων και ποσό 840 000 EUR επενδύθηκε σε ένα χώρο αναψυχής στη θέση των παλαιών αναβαθμιδών που τις παρέσυρε ο ποταμός. «Στη βράση κολλάει το σίδερο», είπε στη συνέχεια ο διευθυντής. «Αργότερα, θα ήταν δύσκολο να βρούμε τόσο γρήγορα 1,3 εκατ. EUR για να ανακατασκευάσουμε το ανάχωμα. Ευτυχώς σύμπτωση, που λέει ο λόγος, είναι ότι βρίσκονταν ακόμη στην περιοχή οι ομάδες του εργοταξίου για να ολοκληρώσουν τα έργα που χρη-

ματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ. Επιπλέον το ΤΑΕΕ επιτάχυνε τις εργασίες καθαρισμού.»

Η διασφάλιση των υποδομών πρόληψης και «άμεσης προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς» είναι μια άλλη βασική συνιστώσα της παρέμβασης του ταμείου. Στο νομό Gard διαθέθηκε ποσό 5 εκατ. EUR για την απομάκρυνση των μπάζων που εμποδίζουν τη ροή των υδάτων και για τον καθαρισμό της μείζονος κλίνης των υδατορρευμάτων και 2,1 εκατ. EUR διατέθηκαν για την αποκατάσταση και διευθέτηση —με οικολογικό τρόπο— των αναχωμάτων και των φραγμάτων. Για το σκοπό αυτό, η παρουσία διακοινοτικών επιτροπών διευθέτησης της λεκάνης του ποταμού, που ήταν υπεύθυνες να διαχειρίζονται τα υδατορρέυματα της ίδιας λεκάνης απορροής, διευκόλυνε σε πολύ μεγάλο βαθμό την υλοποίηση αυτού του άξονα παρέμβασης του ΤΑΕΕ.

Εργαστήριο

«Μπορούμε να πούμε ότι το ΤΑΕΕ ευνόησε δύο κατηγορίες φορέων», λέει η Chantal Dumontel, διευθύντρια των κρατικών δράσεων στο νομό Gard: «τους "επίσημους" τελικούς δικαιούχους ασφαλώς, αλλά και όλες τις κρατικές υπηρεσίες που είναι υποχρεωμένες να επιδεικνύουν ευελιξία στη διαχείριση, ακόμη και να εφαρμόζουν επαναστατικές μεθόδους σε ορισμένες περιπτώσεις. Ως προς αυτό, το Ταμείο Αλληλεγγύης υπήρξε εργαστήριο ορθών πρακτικών».

Τα 21 εκατ. EUR από τους πόρους του ΤΑΕΕ, που διατέθηκαν στις 26 Δεκεμβρίου 2002 για το νομό Gard, αναλώθηκαν στο σύνολό τους από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο του 2003, σύμφωνα με την υποχρέωση να χρησιμοποιούνται οι ενισχύσεις του ΤΑΕΕ εντός ενός μόνο και του ίδιου οικονομικού έτους. Αυτή η πολύ μικρή προθεσμία διαχείρισης απαιτεί πολύ γρήγορα αντανακλαστικά και αποτελεσματικές εταιρικές σχέσεις. Το ΤΑΕΕ ανάγκασε, λοιπόν, τους διάφορους δημόσιους φορείς (κεντρική διοίκηση, περιφερειακές αρχές, Γενικό Συμβούλιο, τοπική αυτοδιοίκηση), αλλά και τους συντονιστές των έργων και τους εμπλεκόμενους ιδιώτες επιχειρηματίες, να συνεργάζονται στενότερα μεταξύ τους.

Η πλήρης αποκατάσταση της γέφυρας Saint-Nicolas στην αρχική της μορφή, σε απόσταση δέκα χιλιομέτρων πριν από τη γέφυρα του Gard, είναι ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα συνεργειών που, κατά κάποιον τρόπο, επιβλήθηκαν από την υλοποίηση της παρέμβασης του Ταμείου Αλληλεγγύης. Παρά τις καμάρες ύψους 19 μέτρων, αυτή η γέφυρα του 13ου αιώνα, που ενώνει τις δύο πλευρές του φαραγγιού του Gardon, βυθίστηκε κατά 2,70 μέτρα τον Σεπτέμβριο του 2002, όταν τα νερά του ποταμού έφθασαν στο σημείο αυτό τα 22 περίπου μέτρα ύψος! Όλο το άνω μέρος της γέφυρας καταστράφηκε. Επειδή πρόκειται για μια στρατηγικής σημασίας οδική γέφυρα και τόπο μεγάλης συμβολικής αξίας για τον πληθυσμό της περιοχής, αποφασίστηκε η επισκευή της γέφυρας με το σεβασμό αυτού του ανεκτίμητης αξίας στοιχείου της κληρονομιάς. «Έπρεπε τα πάντα να έχουν τερματιστεί πριν από τα τέλη Νοεμβρίου 2003, δηλαδή το πολύ σε οκτώ μήνες. Ήταν ένα δύσκολο στοίχημα, αλλά το κερδίσαμε.» Πράγματι, σε διάστημα πέντε μηνών όλοι οι χρηματοδότες, οι φορείς προστασίας και οι επιχειρηματίες διαβουλεύτηκαν, διαπραγματεύτηκαν για τη γέφυρα του Saint-Nicolas και συνήψαν τη σύμβαση. Ολοκλήρωσαν έτσι ένα έργο για το οποίο «εκατοντάδες πέτρες έπρεπε να λαβευθούν σε συγκεκριμένο μέγεθος, γιατί καμία δεν είχε τις ίδιες διαστάσεις με κάποια άλλη», επισημαίνει, επιδεικνύοντας και τα σχέδια για του λόγου το αληθές, ο μηχανικός Claude Car που ήταν υπεύθυνος για την επίβλεψη των έργων.

Η γέφυρα Saint-Nicolas που καταστράφηκε από τον Gardon (πάνω) και αποκαταστάθηκε στην αρχική της μορφή (κάτω).

«Σχέδιο Marshall»

«Επιλέξαμε φορείς υλοποίησης έργων που είχαν την ικανότητα να απορροφήσουν τις πιστώσεις μέσα σε ένα έτος», εξηγεί ο νομάρχης Jean-Pierre Hugues. «Στη συνέχεια, λειτουργήσαμε ως "ενιαία υπηρεσία άμεσης εξυπηρέτησης" και επιλέξαμε μια μέθοδο διαχείρισης με έντονο στοιχείο εταιρικής σχέσης, που βασίζεται σε μια μονάδα ανοικοδόμησης, σε επιτροπές εβδομαδιαίου προγραμματισμού, σε επιτροπές μηνιαίας παρακολούθησης κλπ. Αυτό που διευκόλυνε τα πράγματα ήταν ότι οι κανόνες του ΤΑΕΕ είναι πιο απλοί και ελαστικοί από τους κανόνες του ΕΤΠΑ. Το κοινό στοιχείο του ΤΑΕΕ και του "Σχεδίου Marshall" είναι αποτελεσματικότατο. Τέλος, το γεγονός ότι υπάρχει αυστηρότατη προθεσμία, με μια καταληκτική ημερομηνία, αποτελεί ιδιαίτερο κίνητρο για τη μεγαλύτερη δυνατή κινητοποίηση όλων των δυνάμεων.»

Τον Δεκέμβριο του 2003, πλημμύρες έπληξαν και πάλι το νομό Gard, αλλά αυτή τη φορά ήταν πολύ διαφορετικές, διότι επρόκειτο για πλημμύρες του Ροδανού. Ο ποταμός υπερχειλίσε επί 15 περίπου ημέρες στα όρια των νομών Gard, Vaucluse και Bouches-du-Rhône. Επλήγησαν 26 κοινότητες. Η σωστή διαχείριση των πιστώσεων του ΤΑΕΕ το 2002 δεν δυσχέρανε καθόλου τη χορήγηση μιας νέας ενίσχυσης 19,626 εκατ. EUR, η οποία κατανεμήθηκε στους τρεις νομούς τον Οκτώβριο του 2003 μετά από αυτό το δεύτερο κύμα πλημμυρών.

«Δεν πρόκειται να γίνουμε μόνιμοι πελάτες του Ταμείου Αλληλεγγύης», δήλωσε ο νομάρχης. «Το αντιστάθμισμα της πολύτιμης βοήθειας της Ευρώπης είναι η πρόληψη των κινδύνων και αυτό είναι κατεξοχήν ζήτημα χωροταξίας και βιώσιμης ανάπτυξης: πρέπει, παραδείγματος χάρι, να ενθαρρυνθούν οι πολίτες να επανεγκατασταθούν σε οικισμούς-κωμοπόλεις, παρά να ακολουθούν τη διάταξη της οικοπεδοποίησης. Αυτό ασφαλώς είναι δύσκολο να γίνει αποδεκτό. Το γεγονός ότι κάθε νέα αίτηση για την έκδοση οικοδομικής άδειας απορρίπτεται σε περίπτωση που υπάρχει πιθανότητα πλημμύρας άνω των 50 εκατοστών δεν είναι ένα ιδιαίτερα δημοφιλές μέτρο, αλλά επιβάλλεται...»

Ιταλία

«Το Ταμείο Αλληλεγγύης παρεμβαίνει για να ξεπεραστούν οι επιπτώσεις του τρομερού σεισμού του 2002»

Corrado Seller, Γενικός Διευθυντής της Ιταλικής Προστασίας του Πολίτη

Στις 31 Οκτωβρίου και την 1η Νοεμβρίου 2002, οι περιφέρειες Μολίζε και Απουλίας της νότιας Ιταλίας επλήγησαν από σεισμικές δονήσεις μεγέθους μέχρι 5,4 της κλίμακας Ρί-

χτερ. Οι σεισμοί αυτοί έπληξαν πολλές επαρχίες των πόλεων Καμπομπάσο και Φότζια και έφεραν σε δυσχερή θέση ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων. Οι περισσότερες περιοχές που βρίσκονται στο εσωτερικό της τεράστιας ζώνης του σεισμού υπέστησαν σημαντικές υλικές ζημιές. Τις μεγαλύτερες καταστροφές υπέστη το Σαν Τζουλιάνο της Απουλίας, εφόσον οι δονήσεις κατέστρεψαν ολοσχερώς τη μικρή πόλη και προκάλεσαν την κατάρρευση ενός σχολείου με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 27 νεαροί μαθητές και ένας εκπαιδευτικός.

Η καταστροφή επέβαλε, ασφαλώς, την άμεση παρέμβαση όλων των μονάδων της υπηρεσίας πολιτικής προστασίας στο έδαφος της Ιταλίας. Περίπου 5 000 άτομα —πυροσβέστες, αστυνομικοί, στρατιωτικοί και εθελοντές διασώστες— κινητοποιήθηκαν για να αντιμετωπιστεί μια δραματική κατάσταση, η οποία επιδεινώθηκε από τις δυσκολίες πρόσβασης και τις κακές κλιματικές συνθήκες.

Με το πέρασμά του ο σεισμός άφησε ένα θλιβερό τοπίο. Περίπου 12 000 άτομα χρειάστηκε να απομακρυνθούν και να μετεγκατασταθούν άρον-άρον σε 49 καταυλισμούς: 2 737 σκηνές, 518 τροχόσπιτα και 14 υπηρεσίες διανομής γευμάτων τέθηκαν σε λειτουργία. Όμως, πέρα

από αυτά τα μέτρα πρώτης ανάγκης, έγινε σύντομα κατανοητό ότι ο μεγάλος αριθμός αστέγων που δεν διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους να βρουν νέα στέγη απαιτούσε την εγκατάσταση προσωρινών κατοικιών που θα επέτρεπαν στους πληγέντες να επανέλθουν σε σχετικά φυσιολογικές συνθήκες διαβίωσης μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα ανακατασκευής.

Έπρεπε, λοιπόν, να βρεθούν ικανοποιητικοί χώροι εγκατάστασης αυτών των προσωρινών κατοικιών. Κρίθηκε απολύτως απαραίτητο, παραδείγματος χάρι, να μετακινηθούν οι περισσότεροι κάτοικοι του Σαν Τζουλιάνο της Απουλίας σε έναν μικρό λόφο σε απόσταση μερικών χιλιομέτρων από την πόλη. Η επιλογή του χώρου ήταν αποτέλεσμα συμβιβασμού ανάμεσα στις συνθήκες ασφάλειας και της απαραίτητης αποκατάστασης των κοινωνικοοικονομικών σχέσεων. Δημιουργήθηκαν σχολεία, εμπορικά καταστήματα, γραφεία, εκκλησία, παράλληλα με την εγκατάσταση καταλυμάτων που θα μπορούσαν να στεγάσουν 1 000 κατοίκους. Έτσι, δημιουργήθηκε ένα χωριό από ξύλινες κατοικίες, σε αναμονή της ανοικοδόμησης του Σαν Τζουλιάνο της Απουλίας.

Το συνολικό κόστος των ζημιών που προκάλεσε ο σεισμός του 2002 εκτιμήθηκε σε 1 500 εκατ. EUR. Στις 8 Δεκεμβρίου 2003, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χορήγησε, από τους πόρους του Ταμείου Αλληλεγγύης, ενίσχυση περίπου 31 εκατ. EUR για τις περιφέρειες Μολίζε και Απουλίας. Περίπου 9 εκατ. EUR διατέθηκαν για την άμεση αποκατάσταση των υποδομών και των απαραίτητων εξοπλισμών για την ηλεκτροδότηση, την ύδρευση και την αποχέτευση των λυμάτων, για τις τηλεπικοινωνίες, τις μεταφορές, τις υγειονομικές υπηρεσίες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. 11 εκατ. EUR διατέθηκαν για την κατασκευή των προσωρινών κατοικιών και την οργάνωση των υπηρεσιών επείγουσας βοήθειας του πληθυσμού των περιοχών που καταστράφηκαν. Τέλος, μια τρίτη χρηματοδότηση, με ποσό περίπου 11 εκατ. EUR, χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση διαφόρων δράσεων που είχαν στόχο να εγγυηθούν την ασφάλεια των υποδομών και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η πολιτιστική κληρονομιά υπέστη σημαντικές ζημιές, εφόσον ο σεισμός παραμόρφωσε πολλές εκκλησίες, μνημεία και ιστορικά κτίρια, που αφθονούν στις περιφέρειες Μολίζε και Απουλίας.

Ένα μεγάλο μέρος της κοινοτικής ενίσχυσης έχει πλέον απορροφηθεί και οι προβλεπόμενες δραστηριότητες βρίσκονται σε προηγμένο στάδιο υλοποίησης. Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί η σημασία που είχε η χρηματοδοτική παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο καθοριστικός ρόλος που διαδραμάτισε το Ταμείο Αλληλεγγύης.

Πληροφορίες: corrado.seller@protezionecivile.it

Πρόχειρα καταλύματα για τους πληγέντες.

Η πρόληψη των κινδύνων, προτεραιότητα των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2007-2013

Απαιτείται σφαιρική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των κινδύνων στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα πλαίσια του Interreg III B, το έργο SDF στηρίζει την πρόληψη της υπερχειλίσσης του Ρήνου.

Επτά εκατ. άτομα επλήγησαν και 60 δισ. EUR σε ζημιές ασφαλίστηκαν: αυτός είναι ο απολογισμός των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών στην Ευρώπη από το 1998 έως το 2002, στα 31 κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Εκτιμάται ότι η κατάσταση θα επιδεινωθεί περισσότερο στο μέλλον. Οι ασφαλιστικές εταιρείες προβλέπουν ότι το κόστος μόνο των φυσικών καταστροφών θα ανέρχεται σε 150 δισ. δολάρια ετησίως κατά την επόμενη δεκαετία.

Η επίπτωση των καταστροφών των τελευταίων ετών στον οικονομικό ιστό των περιφερειών που επλήγησαν υπερβαίνει την ικανότητα των υφιστάμενων μηχανισμών αποζημίωσης. Έτσι, κινδυνεύουν να ακυρωθούν οι προσπάθειες που έχουν καταβληθεί στα κράτη μέλη, ορισμένες φορές με τη στήριξη των διαρθρωτικών ταμείων, ώστε να δοθεί νέα ώθηση στην οικονομία τους ή να αποκατασταθούν τα πράγματα στο έδαφός τους. Επιπλέον, μια φυσική ή τεχνολογική καταστροφή πλήττει συνήθως περισσότερα από ένα κράτη. Βάσει αυτών των στοιχείων, επιβάλλεται μια σφαιρική και ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόληψη περιλαμβάνει διάφορους τύπους δράσεων. Μέτρα για τη μείωση του κινδύνου που αποσκοπούν στην εξάλειψη της αιτίας του κινδύνου στην πηγή (π.χ. μείωση των εκπομπών διοξειδίου του θείου, υποχρέωση οι κατασκευές να πραγματοποιούνται σε περιοχές χωρίς πλημμύρες κλπ.) και μέτρα προσαρμογής για να «ζούμε με τον κίνδυνο» (π.χ. προσαρμογή των κανόνων κατασκευής, δημιουργία φραγμάτων ή προστατευτικών αναχωμάτων). Η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής, καθώς και οι κοινοτικές πολιτικές για το περιβάλλον, την αγροτική ανάπτυξη, τις μεταφορές και την έρευνα χρηματοδοτούν αυτούς τους δύο τύπους δράσεων.

Μέσα από τα διαδοχικά προγράμματα έρευνάς της, η Επιτροπή στηρίζει και δράσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση της γνώσης των κινδύνων. Μέτρα σχετικά με τους φυσικούς ή τεχνολογικούς κινδύνους περιλαμβάνονται, εξάλλου, σε πολλές οδηγίες και σε άλλες κοινοτικές κανονιστικές διατάξεις.

Η πρόληψη των κινδύνων: από δυνατότητα σε προτεραιότητα χρηματοδότησης

Πολλές δράσεις στον τομέα της πρόληψης των κινδύνων χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της σημερινής πολιτικής για τη συνοχή. Δράσεις πρόληψης προβλέπονται απευθείας στον κανονισμό του «ΕΓΤΠΕ»⁽¹⁾ και στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την πρωτοβουλία διευρωπαϊκής συνεργασίας Interreg III⁽²⁾.

Μετά τις καταστροφές που έπληξαν διάφορα κράτη μέλη της Ένωσης το 2002, η Επιτροπή συνέστησε, στις αναθεωρημένες ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις προτεραιότητες της για την υλοποίηση της δράσης των διαρθρωτικών ταμείων⁽³⁾, να επιτρέπεται η χρηματοδότηση των δράσεων για την πρόληψη των κινδύνων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων το 2004 και της κατανομής του αποθεματικού επίδοσης βάσει του οποίου κατανεμήθηκε ποσό 8,246 δισ. EUR στα προγράμματα με τις καλύτερες επιδόσεις.

Η πρόταση κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) που εξέδωσε η Επιτροπή στα μέσα Ιουλίου 2004 προβλέπει ότι η πρόληψη των κινδύνων θα είναι η μία από τις τρεις προτεραιότητες της περιόδου 2007-2013. Οι κανονισμοί για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Αλιεία περιλαμβάνουν επίσης διατάξεις αναφορικά με κινδύνους (βλέπε πίνακα στη συνέχεια).

Καθορισμός των κατάλληλων ζωνών

Οι περιοχές δικαιούχοι της παρέμβασης των ταμείων, οι οποίες καθορίζονται βάσει κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων για την τρέχουσα περίοδο, δεν ενδεικνύονται πάντοτε για δράσεις πρόληψης. Η πρόταση κανονισμού του ΕΤΠΑ προβλέπει ότι η επιλογή των επιλέξιμων ζωνών υπάγεται στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999.

⁽²⁾ Έγγραφο C(2000)1101 της 28.04.2000.

⁽³⁾ COM (2003) 499 τελικό της 25.08.2003.

Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, τα μέτρα πρόληψης των πυρκαγιών θα συνδέονται με περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί από το κράτος μέλος ευάλωτες σε κινδύνους. Προβλέπεται επίσης η οριοθέτηση από το κράτος ζωνών αναδάσωσης.

Εκτιμάται ότι η πρόταση ενός υψηλότερου ποσοστού παρέμβασης για τα εδάφη που πλήττονται από φυσικά μειονεκτήματα θα διευκολύνει τις δράσεις πρόληψης σε αυτές τις περιοχές όπου οι δυσκολίες χρηματοδότησης δεν επιτρέπουν πάντοτε την υλοποίηση αποτελεσματικών δράσεων για την πρόληψη ορισμένων κινδύνων, όπως οι πυρκαγιές ή οι χιονοστιβάδες.

Η προετοιμασία της συζήτησης για τις στρατηγικές που πρέπει να υιοθετηθούν

Αναμένεται ότι οι προτάσεις κανονισμών για την περίοδο 2007-2013 θα εγκριθούν μέσα στο 2005. Μία εκ των προτέρων συζήτηση στα κράτη μέλη σχετικά με την οριοθέτηση των κατάλληλων γεωγραφικών ζωνών καθώς και για τη θεματική, γεωγραφική και χρηματοδοτική συγκέντρωση θα είναι καθοριστικό στοιχείο της επιτυχίας των υλοποιούμενων στρατηγικών.

Ο καθορισμός αυτών των στρατηγικών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους φυσικούς και τεχνολογικούς κινδύνους, ιδίως στις περισσότερο ευάλωτες περιφέρειες. Διάφορα εργαλεία που επιτρέπουν να λαμβάνονται υπόψη όλες οι επιπτώσεις —σε ανθρώπινο, νομισματικό και περιβαλλοντικό επίπεδο— θα είναι απολύτως απαραίτητα για τον καθορισμό αποτελεσματικών στρατηγικών προσαρμογής και περιορισμού των κινδύνων.

Όσον αφορά την πρόληψη των κινδύνων, η πολιτική συνοχής επιτρέπει να ασκείται η αλληλεγγύη διπλά. Προβλέπει τη χορήγηση **χρηματοδοτικής ενίσχυσης όχι μόνο στις πιο μειονεκτικές περιφέρειες** της Ένωσης, αλλά και στις άλλες περιφέρειες η ανταγωνιστικότητα των οποίων πρέπει να στηριχθεί, έτσι ώστε οι αναπτυξιακές τους προσπάθειες να είναι **βιώσιμες**. Εξάλλου, καθώς η δράση —ή η αδράνεια— ορισμένων περιφερειών μπορούν να ακυρώσουν τις αναπτυξιακές προσπάθειες των άλλων, η στήριξη **της περιφερειακής συνεργασίας** επιτρέπει να ενισχυθεί η αλληλεγγύη ανάμεσα σε αυτές τις περιφέρειες. Επικεντρώνοντας τις προσπάθειές της στην πρόληψη των κινδύνων, η κοινοτική πολιτική συνοχής επιτρέπει να εκδηλώνονται σε αυτό τον τομέα δυναμικότερα οι πολιτικές για το περιβάλλον, τις μεταφορές και την αγροτική ανάπτυξη, στο επίπεδο των περιφερειών των 25 κρατών μελών.

Ποιότητα του αέρα: το πρόγραμμα ISPA χρηματοδοτεί τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο σταθμό Maritsa Est II στη Βουλγαρία.

Πολιτική συνοχής και πρόληψη των κινδύνων

	Περίοδος 2000-2006	Περίοδος 2007-2013
Περιφερειακή ανάπτυξη	<p>Αναθεωρημένες στρατηγικές κατευθύνσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> > Πραγματοποίηση γεωλογικών μελετών ή μελετών σταθεροποίησης > Σχέδια πρόληψης των φυσικών κινδύνων <p>Interreg III</p> <ul style="list-style-type: none"> > Κοινές κατευθύνσεις και προγραμματισμοί για τη διευθέτηση και τη διαχείριση των παραμεθόριων περιοχών > Αξιοποίηση, βιώσιμη ανάπτυξη και διατήρηση των διασυνοριακών δασικών πόρων· πρόληψη καταστροφών > Επεξεργασία κοινών στρατηγικών διαχείρισης των κινδύνων 	<p>Οι στόχοι της «σύγκλισης» και «ανταγωνιστικότητας»</p> <p>Σχέδια που αποσκοπούν στην πρόληψη και διαχείριση των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων</p> <p>Στόχος της «εδαφικής συνεργασίας»</p> <p>Θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Προώθηση της ασφάλειας της ναυτιλίας > Προστασία από τις πλημμύρες και προστασία των εσωτερικών θαλάσσιων υδάτων > Πρόληψη και προστασία από τη διάβρωση, τους σεισμούς και τις χιονοστιβάδες <p>Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Προμήθεια εξοπλισμού > Ανάπτυξη υποδομών > Σχεδιασμός και εφαρμογή διακρατικών σχεδίων συνδρομής > Συστήματα χαρτογράφησης των κινδύνων > Επεξεργασία κοινών μέσων για την πρόληψη, την παρακολούθηση και την καταπολέμηση των κινδύνων
Αγροτική ανάπτυξη	<p>ΕΓΤΠΕ</p> <p>Πρόληψη και αποκατάσταση των φυσικών κινδύνων και των πυρκαγιών δασών που πλήττουν τη γεωργική ή τη δασική παραγωγή</p>	<p>ΕΓΤΑΑ</p> <p>Πρόληψη και αποκατάσταση των ζημιών από φυσικά φαινόμενα και πυρκαγιές δασών που πλήττουν τη γεωργική ή τη δασική παραγωγή</p> <p>Ανάπτυξη των δασικών πόρων και βελτίωση της ποιότητάς τους:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Πρώτη αναδάσωση γεωργικών και μη γεωργικών γαιών > Ενίσχυση του προστατευτικού ρόλου των δασών ως προς την καταπολέμηση της διάβρωσης των εδαφών > Διαχείριση των υδάτινων πόρων και της ποιότητας των υδάτων
Αλιευτική πολιτική		<p>Ανασύσταση των αλιευτικών αποθεμάτων που υπέστησαν ζημία από φυσικές ή βιομηχανικές καταστροφές</p>

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Διαπλάτυνση της κοίτης του Ρήνου

Συνολικό κόστος: 6 591 385 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 2 962 986 EUR

«Το πρόγραμμα IRMA για την πρόληψη των πλημμυρών στις κοιλάδες του Ρήνου και του Μόζα χρηματοδοτήσε κατά το διάστημα 1997 έως 2003 πολλά έργα που συχνά είχαν καινοτόμο χαρακτήρα. Η μετατόπιση του αναχώματος Bakenhof κοντά στο Arnhem είναι ένα καλό παράδειγμα της ολοκληρωμένης μεθόδου του IRMA. Αφορά τη διαπλάτυνση κατά 200 μέτρα της κοίτης του Ρήνου σε απόσταση αρκετών χιλιομέτρων, γεγονός που κατέστησε κατ' αρχάς αναγκαία τη μεταγκατάσταση πολλών κήπων με καλλιέργειες. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε διάνοξη ενός καναλιού τροφοδοσίας κατά μήκος της μείζονος κοίτης του ποταμού η οποία, αφού διευρύνθηκε, εξελίχθηκε σε έναν νέο φυσικό χώρο και χώρο αναψυχής για τον τοπικό πληθυσμό. Το έργο, που συνδύασε τη διευθέτηση του τοπίου με τη διαχείριση των υδατορρευμάτων σε μια έντονα αστικοποιημένη περιοχή, συνέβαλε στο να μειωθεί κατά 7 εκατοστά η ανώτατη στάθμη την οποία θα μπορούσε να φθάσει ο Ρήνος σε αυτό το σημείο, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την ασφάλεια των κατοίκων του Arnhem.»

Jacqueline Laman, Υπουργείο Κατοικίας, Χωροταξίας και Περιβάλλοντος των Κάτω Χωρών, πρώην συντονίστρια του προγράμματος IRMA
jacqueline.laman@minvrom.nl

ΒΟΡΕΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ

Πρόληψη των πλημμυρών

Συνολικό κόστος: 9 847 575 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 4 923 788 EUR

«Οι πλημμύρες είναι ένας κίνδυνος κοινός για τις περισσότερες θαλάσσιες περιφέρειες. Το έργο FLOWS κινητοποιεί πολλούς φορείς του χώρου συνεργασίας Interreg III B "Βόρεια Θάλασσα" που ασχολούνται με την προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των ζωνών αντιπλημμυρικής υδατοχωρητικότητας. Το έργο FLOWS συνδέει τις τεχνικές και κοινωνικές διαστάσεις της πρόληψης των πλημμυρών, έτσι ώστε να ενταχθεί καλύτερα η πρόληψη στον τομέα της χωροταξίας. Το έργο πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα μια ακριβέστερη χαρτογράφηση, την εξεύρεση καλύτερων μεθόδων προσομοίωσης για τις πλημμύρες και τη χρησιμοποίηση του εδάφους, την τελειοποίηση ενός συστήματος σήμανσης των κινδύνων και ευαισθητοποίησης του κοινού, των πολιτικών φορέων λήψης αποφάσεων και των επιχειρήσεων. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, έχουν επιλεγεί τρία κτίρια επίδειξης για να πραγματοποιούνται δοκιμές των μεθόδων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση των ζημιών οι οποίες προκαλούνται από τις πλημμύρες.»

Helen Elliott, Επικεφαλής έργου, Συμβούλιο Κομητείας Cambridgeshire
Helen.elliott@cambridgeshire.gov.uk

ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ

Θαλάσσια ασφάλεια στον Ατλαντικό

Συνολικό κόστος: 84 350 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 48 920 EUR

«Η επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος Interreg III B "Χώρος Ατλαντικού", στο οποίο συμμετέχουν πολλές περιφέρειες της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Ιρλανδίας, της Πορτογαλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, πραγματοποίησε μελέτη για τη διεθνική συνεργασία στον τομέα της θαλάσσιας ασφάλειας. Οι εμπειρογνώμονες που αντιπροσωπεύουν τις διάφορες θαλάσσιες λεκάνες της Ένωσης εργάστηκαν για τα θέματα προτεραιότητας του δικτύου που πρόκειται να δημιουργηθεί, για τα κριτήρια τα οποία πρέπει να ικανοποιούν τα έργα, έτσι ώστε να υπάρχει συνοχή και συμπληρωματικότητα με τις αποστολές των διεθνών οργανισμών, των κρατών και των ευρωπαϊκών οργάνων, για τις εταιρικές σχέσεις που πρέπει να δημιουργηθούν έτσι ώστε τα έργα να έχουν πραγματική συνεισφορά στην πολιτική θαλάσσιας ασφάλειας. Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της προετοιμασίας της μελλοντικής περιόδου προγραμματισμού κατά την οποία η πρόληψη των κινδύνων και η θαλάσσια ασφάλεια θα αποτελούν ζητήματα προτεραιότητας.»

Ronan McAdam, συντονιστής του προγράμματος Interreg III B «Χώρος του Ατλαντικού»
interreg@cr-poitou-charentes.fr www.interreg-atlantique.org

ΧΩΡΟΣ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

Η γεωδαισία στην υπηρεσία της πρόληψης των κινδύνων

Συνολικό κόστος: 1 988 334 EUR
Συνεισφορά ΕΕ: 974 167 EUR

«Το σχέδιο "ALPS-GPSQUAKENET" έχει στόχο τη δημιουργία ενός διεθνικού δικτύου γεωδαισίας υψηλών επιδόσεων με βάση τους αισθητήρες GPS (Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού Στίγματος) που θα καλύπτουν το σύνολο του χώρου των Άλπεων. Με ακρίβεια της τάξης του χιλιοστόμετρου ετησίως, είναι το πρώτο δίκτυο γεωδαισίας που καλύπτει όλο το χώρο των Άλπεων. Θα επιτρέψει την πλήρη χρησιμοποίηση ολόκληρου του φάσματος των εφαρμογών GPS: εντοπισμός των σεισμικών κινδύνων, μετεωρολογία, παρακολούθηση του εδάφους, πλοήγηση, μεταφορές, χαρτογράφηση κλπ. Έχοντας ως βάση μια εταιρική σχέση στην οποία συμμετέχουν ειδικοί του τομέα της γεωδαισίας και τελικοί χρήστες, το έργο θα παρέχει έναν άριστο μηχανισμό κατάρτισης των περιφερειακών φορέων και των νέων επιστημόνων.»

Abdelkrim Aoudia, Υπεύθυνος έργου, Πανεπιστήμιο Τεργέστης
aoudia@dst.units.it

Ιστότοπος Inforegio

Ο ιστότοπος Inforegio παρουσιάζει μια πλήρη επισκόπηση της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής. Για τις τελευταίες πληροφορίες, συμβουλευθείτε το τμήμα «Newsroom»:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_en.htm

